

CURIERUL UCRAINEAN

Luptati și veți învinge!

M. Ulebruk

Serie nouă, nr. 279-280 / ianuarie 2015

Revistă a Uniunii Ucrainenilor din România

Începutul unui an nou este, de asemenea, sfârșitul anului care tocmai a trecut. Ne bucurăm că anul care s-a încheiat a adus o reînnoire în viața comunitară.

UUR a reușit și în 2014 să achiziționeze un sediu în localitatea Micula, județul Satu Mare, iar în Timișoara să finalizeze Centrul de Perfecționare și Educare a Copiilor, secția ucraineano-română. Sunt edificii care extind patrimoniul imobiliar al UUR și trebuie să facem tot ce ne stă în putință pentru o cât mai bună eficientizare a lor.

președintele UUR, dl Ștefan Buciuta, a fost decernată unor lideri și personalități culturale prestigioase ale comunității noastre medalia jubiliară „200 de ani de la nașterea lui T.H. Șevcenko” a Consiliului Ucrainean Mondial de Coordonare din Kiev. A fost un gest de grațitudine față de cei care au contribuit la popularizarea operei lui Taras Șevcenko în România, la publicarea și traducerea poeziei șevcenkiene.

La București, același eveniment, a fost cinstit, la 26 noiembrie, printr-un concert extraordinar. Protagoniștii concertului au fost laureații

Cu prilejul Anului Nou, 2015, Redacția revistei „Curierul ucrainean” transmite fiecărui membru al comunității în parte, precum și tuturor ucrainenilor un an bun și fericit, cu sănătate și prosperitate. Fie ca pacea să se reverse asupra întregului popor ucrainean!

Curierul ucrainean

La început de An Nou, 2015

În permanență sunt administrate cu grijă și modernizate toate proprietățile noastre imobiliare în vederea perfecționării activității UUR.

Ne bucurăm, de asemenea, că, după un an de activitate a comunității ucrainene în plan cultural, putem face un bilanț pozitiv. Deși comunitatea noastră, treptat, se diminuează, viața culturală cunoaște o amplificare și o diversificare care-i atestă vitalitatea.

Tot mai mulți ucraineni au întâmpinat și au parcurs cu mândrie sărbătorile care ne definesc (Festivalul de colinde, datini și obiceiuri după stil vechi, Obiceiuri de Paști la ucrainenii din România, Festivalul colindelor ucrainene pe stil nou).

Festivalul Interetnic „Conviețuirii”, desfășurat la 23 august 2014, în frumosul oraș bucovinean Câmpulung Moldovenesc de la poalele muntelui Rarău, a fost o adevărată sărbătoare a diversității culturale și lingvistice. Au urcat pe scenă formațiile etniilor ucraineană, germană și a rușilor-lipoveni ca semn al frumuseții pe care o reprezintă o asemenea bogăție culturală. Sala a fost plină și cei prezenți s-au bucurat de frumusețea costumelor tradiționale și de muzica atât de diversă prezentată cu acest prilej.

Tot anul trecut, în zonele locuite de ucraineni, am celebrat prin ample manifestări culturale împlinirea a 200 de ani de la nașterea poetului național al ucrainenilor. Conducerile UUR au atras toate segmentele de vârstă pentru a cinsti memoria marelui poet. Cu acest prilej, prin

Festivalului Internațional „Dolea” din Kiev (2014), conduși de compozitorul și interpretul de muzică ucraineană Marian Hadenko, artist al poporului din Ucraina. Au fost voci cum puține

există în muzica actuală la nivel internațional care au încântat un public de peste 200 de persoane. La concert, a fost prezent și ambasadorul Ucrainei, Excelența Sa domnul Teofil Bauer.

În sfârșit, în cadrul manifestărilor dedicate celei de-a 200-a aniversări a zilei de naștere a lui Taras Șevcenko, ucrainenii din România au efectuat, în 2013-2014, patru excursii la mormântul marelui Cobzar din Kaniv. Au depus flori, au ținut un moment de reculegere, au rostit cuvinte emoționante. Ultima excursie, din 11 octombrie 2014, s-a încheiat și cu Conferința Internațională „Pe drumul spre Taras Șevcen-

ko”, desfășurată în sala Muzeului Taras Șevcenko din Kaniv. Au susținut comunicări: Ivan Draci, Alla Kendzera, Valentyn Sperkaci (Ucraina), Ion Robciuc (România) ș.a.

Și în anul care a trecut, UUR a organizat programe speciale de educație (Sărbătoarea limbii materne, Concurs de recitare a poeziei ucrainene) pentru a atrage un număr cât mai mare de copii și elevi spre studiul limbii ucrainene.

Una dintre priorități a fost, și continuă să fie, editarea de carte sub egida UUR. În 2014, intelectualii ucraineni au lansat în circulație cel mai mare număr de cărți publicate într-un an, peste 20 de titluri. Sunt cărți din domeniul beletristicii, folclorului, lingvisticii, muzicii, relațiilor româno-ucrainene, care reușesc să convingă lumea culturală și științifică din România și din alte țări că autorii lor sunt capabili să producă valori remarcabile. Produsele noastre editoriale le-am popularizat la târgurile naționale și internaționale de carte (Târgul Internațional „Gaudeamus”, Salonul de Carte, Presă și Muzică, Târgul Internațional de Carte „Bookfest”), reperi ale vieții culturale românești. Cărțile expuse la aceste târguri au atras nu numai vizitatori ucraineni, ci și ne-ucraineni, ceea ce a făcut să circule valorile gândirii ucrainene. Avem, de asemenea, o publicistică ancorată în actualitatea comunitară pe toate planurile, realizată de cele cinci reviste (Curierul ucrainean, Vilne slovo, Naș holos, Ukrainskyi visnyk, Dzvonyk).

A fost o succintă trecere în revistă a principalelor acțiuni/proiecte realizate de UUR în 2014, dar numărul este, în realitate, mult mai mare.

Ion ROBCIUC

Comunicat de presă

Am aflat cu tristețe și profundă indignare despre tirul de artilerie executat de rebelii prorusi asupra unui autobuz ce transporta persoane civile, produs în ziua de 13 ianuarie a.c., la un punct de control din apropierea localității Buhas, din sud-vestul regiunii Donețk, soldat cu nu mai puțin de 12 morți și 16 răniți, printre care și copii.

În numele comunității ucrainene din România, cât și al meu personal, condamn astfel de acțiuni și doresc să transmit întreaga noastră compasiune familiilor îndurerate, precum și regretul profund pentru pierderile de vieți

omenești, care au căzut, fără a avea vreo vină, victime ale acestui atac. Consider că, de la începutul conflictului, numărul victimelor este deja mult prea mare, iar astfel de tragedii nu vor duce în niciun caz la o detensionare a situației, ci dimpotrivă, vor accentua și mai mult starea de insecuritate.

Totodată, îmi exprim solidaritatea cu poporul ucrainean, precum și totala susținere pentru găsirea unor soluții pașnice, care să readucă pacea în regiunea estică și să asigure unitatea, suveranitatea și integritatea teritorială a Ucrainei.

Ivan MAROCICO,
deputat UUR

România condamnă ferm atacurile asupra civililor, victime inocente ale unui conflict sângeros

Potrivit site-ului Ambasadei Ucrainei în România, Președintele României, domnul Klaus Iohannis, a semnat vineri, 16 ianuarie a.c., în

cartea de condoleanțe deschisă la Ambasada Ucrainei în România în memoria victimelor atentatelor la adresa populației civile comise de separatiștii din estul Ucrainei: „În aceste zile de grele încercări, doresc să transmit familiilor îndurerate, întregii națiuni ucrainene compasiunea mea și sentimentul de solidaritate al tuturor cetățenilor români.

România condamnă ferm atacurile asupra civililor, victime inocente ale unui conflict sângeros.

Reînnoim apelul la dialog și la găsirea unei soluții politice care să evite grelele pierderi de vieți omenești.

România a sprijinit, sprijină și va sprijini întotdeauna Ucraina, vecină și prietenă, independentă și suverană, aspirațiile sale europene și euroatlantice“.

Responsabilitatea pentru opiniile exprimate în paginile *Curierului ucrainean* revine în exclusivitate autorilor. Redacția nu-și asumă obligațiile legate de conținutul materialelor și nu returnează articolele nepublicate.

Comunicat de presă

Sâmbătă, 17 ianuarie 2015, domnul deputat Ion Marocico, reprezentantul comunității ucrainene, în Parlamentul României împreună cu o echipă a postului TVR 1 - secția Minorități, au avut deosebita plăcere de a-i transmite cele mai alese gânduri și urări domnului Mykola Leasevici, la împlinirea vârstei de 101 ani. Cu această ocazie, în semn de recunoștință și apreciere, domnul deputat i-a înmănat sărbătoritului, din partea Uniunii Ucrainenilor din România, o plachetă jubiliară.

Născut la 17 ianuarie 1914, la Coșnița Mică, în Ucraina, într-o familie de intelectuali, poetul, prozatorul și compozitorul ucrainean Mykola Leasevici a trăit fiecare filă a istoriei din ultima sută de ani pe propria-i piele, știind ce înseamnă două războaie mondiale, precum și regimurile care au urmat. În 1920, a fost nevoit să se refugieze cu familia în Basarabia, pentru ca din

1941 să se stabilească în România, împreună cu soția și fiul.

Întreaga viață și-a dedicat-o scrisului. A tradus din operele cunoscuților poeți, Taras Șevcenko și Mihai Eminescu, având o intensă colaborare cu publicațiile ucrainene din România. Chiar și la vârsta pe care tocmai a împlinit-o, Mykola Leasevici este un om plin de viață, cu simțul umorului, recită cu patos din Șevcenko și continuă să scrie. Domnia sa își dorește ca, în măsura posibilului, Uniunea Ucrainenilor din România să publice, pe baza materialelor deja transmise, o carte despre viața sa și a familiei sale, despre cum a văzut și a simțit scriitorul regimurile politice prin care a trecut, despre persecuția ucrainenilor de către ruși etc.

Și pe această cale, domnul deputat Ion Marocico transmite poetului, prozatorului și compozitorului Mykola Leasevici sănătate, bucurii, inspirație în arta scrisului, precum și „La mulți ani!“

Ivan MAROCICO,
deputat UUR

Comunicat de presă

În perioada 8-10 ianuarie 2015, cu ocazia sărbătoririi Crăciunului pe stil vechi, domnul deputat Ion Marocico, reprezentantul Uniunii Ucrainenilor din România în Parlamentul României, a participat, împreună cu domnul Hleba Iura, președintele filialei Timiș a Uniunii Ucrainenilor din România, la mai multe acțiuni specifice sărbătorilor de iarnă, desfășurate în diverse localități din județul Timiș.

Astfel, în ziua de 8 ianuarie a.c., la inițiativa domnului Niorba Ioan și a Comitetului UUR-filiala Timiș, a fost organizată o acțiune caritabilă în vederea sprijinirii cu alimente necesare pentru perioada sărbătorilor a domnului Ardelean Paul din comuna Mașloc județul Timiș. La acest moment au fost prezenți, pe lângă domniile Ion Marocico și Hleba Iura, numeroși vecini și președintele organizației locale Mașloc a UUR.

Programul aceleiași zile a continuat la noul sediu al UUR din localitatea Remetea Mică cu o seară de colinde bisericesti și muzică tradițională ucraineană la care au participat domnul Bartha Francisc, primarul comunei Mașloc și preotul paroh al Bisericii Ortodoxe Ucrainene din Remetea Mică. Cu această ocazie, noul sediu din Remetea Mică a fost dotat, prin amabilitatea Uniunii Ucrainenilor din România, cu o stație de amplificare pentru o mai bună sonorizare, un foto-copiator și un aparat foto.

În ziua de 9 ianuarie a.c., domniile Ion Marocico și Hleba Iura au primit tradiționala colindă bisericască în interpretarea Corului Bisericii Ortodoxe Ucrainene din Timișoara și a grupului format din preotul paroh Popovici Cristian și preoții misionari Anișoreac Vasile și Rușneac

Iura, iar în ziua de 10 ianuarie a.c. au luat parte, în localitatea Criciova, la un Concert de colinde ucrainene susținute de diverse grupuri și ansambluri din zonă. La acțiunea organizată de Protopopiatul Ortodox Ucrainean din Lugoj, au mai fost prezenți preoții ortodocși ucraineni care aparțin de acest Protopopiat, membrii fondatori ai Uniunii Ucrainenilor din Banat, precum și ucraineni din alte țări, care au revenit acasă cu ocazia sărbătorilor de iarnă și care au dorit în mod deosebit să ia parte la acest festival.

La sfârșitul acestei manifestări, credincioșii Bisericii Ortodoxe Ucrainene din Criciova au organizat o agapă frățească, prilej cu care a fost ținut un moment de reculegere în memoria regretaților Semeniac Iura și Rusnac Andrei, membrii fondatori ai Uniunii Ucrainenilor din Banat, care au trecut la cele veșnice, iar membrilor fondatori din zona Lugoj prezenți le-a fost înmănată o plachetă jubiliară reprezentând 25 de ani de la înființarea Uniunii Ucrainenilor din Banat. Astfel de plachete jubiliare urmează a fi înmănate și celorlalți membri fondatori din zonele Timișoara, Deta, Sănnicolau Mare. În context, a fost marcată și împlinirea a 15 ani de la înființarea filialei Timiș a Uniunii Ucrainenilor din România. Nu în ultimul rând, domniile Ion Marocico și Hleba Iura au acordat diplome jubiliare cu ocazia împlinirii vârstei de 80 de ani domnilor Păuliș Vasile și Belea Petru.

Pentru implicarea deosebită în organizarea acestei acțiuni, domnul deputat Ion Marocico transmite mulțumiri organizatorilor, colidătorilor, preoților și părintelui Albiciuc Ilie, protopopul ortodox ucrainean de Lugoj.

Ivan MAROCICO,
deputat UUR

CURIERUL UCRAINEAN

**Strada Radu Popescu, nr. 15,
sector 1, București
Telefon: 021.222.0724,
Tel./fax: 021.222.0737**

**E-mail:
curierul.ucrainean@gmail.com**

**Redactor-șef:
Ion Robciuc**

**Redactori:
Ștefan Buciuta
Kolea Kureliuk**

**Tehnoredactare:
Ștefania Ganciu**

**Tiparul executat la
Tipografia
„S.C. SMART ORGANIZATION SRL“**

Mesaje de felicitare adresate UUR cu prilejul Crăciunului și Anului Nou

Dragi prieteni,

Vă mulțumim pentru sprijinul acordat în anul 2014.

Vă dorim pace și prosperitate în Noul An!

Pavlo KLIMKIN
Ministru al Afacerilor Externe al Ucrainei

Stimați prieteni,

Consiliul Mondial al Serviciului Public al Congresului Mondial al Ucrainenilor transmite cele mai bune urări ierarhilor Bisericii Ucrainene, Guvernului Ucrainei, Forțelor Armate ale Ucrainei, consiliilor de conducere ale organizațiilor ucrainene și întregului popor ucrainean din Ucraina și din afara ei cu prilejul Crăciunului și al Anului Nou. Fie ca Nașterea Domnului să constituie pentru voi o sursă de putere, înțelepciune, optimism și încredere în bunele intenții și inițiative.

Vă dorim din inimă ca luminata sărbătoare a Crăciunului și Anului Nou să vă aducă pace, liniște, bunăstare și numai bine. Fie ca binecuvântarea Pruncului lui Dumnezeu să se reverse asupra pământului ucrainean și să împlinească speranța poporului ucrainean că prin unitate și eforturi comune îl va învinge pe dușman. Apără-l, Doamne, pe fiecare ostaș ucrainean și adu-l acasă viu și sănătos.

Sărbători fericite și vesele tuturor!
Hristos s-a născut! Slăviți-L!

Iryna VAȘCIUK,
Președinta CMSP,
Toronto, Canada

Dragi ucraineni,

În numele Consiliului Uniunii Ucrainenilor din România și al meu personal vă adresez cele mai frumoase gânduri și cele mai calde urări cu ocazia Crăciunului și a Anului Nou!

Fie ca în Anul Nou să aveți parte de multă căldură sufletească, bucurii, multă sănătate și putere de muncă.

La mulți ani tuturor ucrainenilor!

Ștefan Buciuta,
președintele UUR

Dragii mei ucraineni
și simpatizanți ai ucrainenilor,

Mă bucur să vă pot transmite pe această cale urări de multe bucurii și toate cele bune cu ocazia sfintelor sărbători ale Crăciunului, Anului Nou și ale Bobotezei, care să vă aducă realizări minunate și satisfacții în Noul An 2015.

La mulți ani, ucraineni!
Mnohaia i blahaia lita!
Cu stimă,

Iaroslava-Oresea COLOTELO,
vicepreședinte al UUR

Stimați prieteni,

Vă felicităm călduros cu prilejul Anului Nou!

În pofida faptului că anul 2014 a fost extrem de dificil, am reușit să realizăm imposibilul - să rezistăm tuturor necazurilor care au apărut în drumul nostru.

Fie ca în anul viitor să vă însoțească doar reușitele și să vă ocolească toate relele.

Vă dorim pace, înțelegere și putere de a munci cu tenacitate în numele viitorului plin de izbânzi al Statului Ucrainean!

Glorie Ucrainei!
Cu stimă,

Mychailo RATUȘNYI,
Președintele UVKR

Crăciun fericit și sărbători frumoase pe stil vechi!

Un an 2015 excelent!

Rodica PRECUPETU,
șef serviciu al DRI

Dragi ucraineni,

La ceas de sărbătoare, am deosebită plăcere de a vă adresa cele mai sincere gânduri de bine împreună cu urări de sănătate, bucurii și împliniri atât în plan personal, cât și în cel profesional.

Vă doresc Crăciun fericit și un An Nou mai bun și mai liniștit!

La mulți ani!

Ion MAROCICO,
deputat UUR

Dragi ucraineni,

Uniunea Ucrainenilor din România-filiala Timiș urează tuturor ucrainenilor un An Nou fericit, multă sănătate, bucurii, prosperitate și realizări pe toate planurile!

La mulți ani 2015!

Gheorghe HLEBA
președintele UUR - filiala Timiș

Mult stimat domnule redactor-șef,
Ion Robciuc,

Vă transmit urări de bine, prosperitate, bucurie, sănătate și o dulce și necesară binecuvântare din partea cerului divin! Anul Nou, 2015 să vă dăruiască toate florile lumii în frunte cu crinii Dumneavoastră preferați cu tot parfumul lor care să vă țină în tinerețe și frumusețe veșnică.

La mulți ani, domnule redactor-șef!

Mihai VOLOȘCIUC,
poet

Stimată comunitate ucraineană,

În numele colectivului Ambasadei Ucrainei în România și al meu personal vă felicit cu prilejul Crăciunului și al Anului Nou, 2015!

Crăciunul și Anul Nou se serbează, în mod tradițional, în familie. Fie ca ele să marcheze începutul unui an nou plin de succese care să fie bun și pașnic pentru noi toți.

Vă doresc ca astăzi să răsune cele mai bune urări, iar minunea nașterii Domnului să devină o parte a bunei Dvs. dispoziții pentru tot anul.

Multă sănătate, belșug, prosperitate în familie, căldură și dragoste în sufletele și inimile voastre.

Pace și fericire divină fiecărui cămin!
Cu stimă,

Teofil BAUER,
Ambasadorul Ucrainei în România

Domnului Ștefan Buciuta,
președintele Uniunii Ucrainenilor
din România

Asociația Italianilor din România - RO.AS.IT. vă urează sărbători pline de bucurii! Fie ca anul care vine să aducă liniște, sănătate și realizări sub zodia păcii!

Ioana GROSARU,
președinte RO.AS.IT.

Domnului Ștefan Buciuta,
președintele Uniunii Ucrainenilor
din România

Am deosebită onoare să vă felicit cu prilejul Noului An 2015 și al Crăciunului.

Fie ca anul care se apropie să vă aducă pace și numai bine, dragoste și respect față de apropo-tele vostru, să fie un an al intențiilor curate și faptelor bune, să fie bogat în noi realizări și în evenimente plăcute.

Vă doresc tuturor multă sănătate și încredere în propășirea țării noastre. Fie ca să se realizeze speranțele voastre, iar în căminele voastre să pătrundă reușitele și belșugul. Vă doresc succese profesionale și personale, realizarea țelurilor pe care vi le-ați propus și bunăstare.

Cu stimă,

Iaroslav Dumyn,
primar al orașului Rachiv-Ucraina

Stimate domnule redactor-șef,
Ion Robciuc,

Urmăresc cu regularitate „Curierul ucrainean“. Doresc din tot sufletul întregului colectiv redacțional Crăciun fericit și Anul Nou, 2015 cu multă sănătate, realizări și bucurii!

La mulți ani 2015!

Decebal Alexandru SEUL,
scriitor

PLANUL DE ACȚIUNI/PROIECTE CULTURALE ALE UUR PE ANUL 2015

Nr. crt.	Denumirea acțiunii/proiectului	Data desfășurării	Locul desfășurării
1.	Evocarea sărbătorilor de iarnă (Crăciunul, Anul Nou)	6, 13 ianuarie	Iași
			Tulcea
			Cluj-Napoca
			Arad
			Botoșani
2.	Ne bucurăm de sărbătorile noastre. Festivalul de colinde, datini și obiceiuri de iarnă la ucraineni	10-11 ianuarie	Sighetu Marmăției
			Satu Mare
3.	Eminescu și Ucraina	15 ianuarie	Suceava
			Botoșani
			Iași
			Galați
4.	Unirea Ucrainei de Est cu Ucraina de Vest. Masă rotundă. Film documentar	22 ianuarie	Suceava
5.	Masă rotundă pe tema „Să ne cunoaștem mai bine“	26 ianuarie	Iași
6.	Seară literar-artistică dedicată poetului ucrainean Vasyl Symonenko	29 ianuarie	București
7.	Din tolba obiceiurilor de iarnă a ucrainenilor. Nunta	31 ianuarie	Comuțel-Banat
8.	25 de ani de la înființarea UUR în Banat	ianuarie	Timișoara
9.	Concurs de poezie, cântec și dans ucrainean	10-28 februarie	Tulcea
10.	Olimpiada de limba și literatura ucraineană, faza județeană	14 februarie	Cândești-Botoșani
11.	Concert festiv dedicat cântăreței de operă Oksana Petrusenko	19 februarie	București
12.	Sărbătorirea Zilei Internaționale a Limbii Materne	21 februarie 22 februarie 23 februarie februarie	Sighetu Marmăției
			Rogojești-Botoșani
			Timova-Arad
			Iași
13.	Iarna, la șezătoare	28 februarie	Suceava
			Timișoara
			Cluj-Napoca
			Copăcele-Caraș Severin
14.	Tradiții și inovații în domeniul culinar specific ucrainean	februarie iunie	Iași
			Timișoara
15.	Ziua Internațională a Femeii. Rolul mamei în păstrarea identității ucrainene	8 martie	Suceava
			Rogojești-Botoșani
			Satu Mare
			Tulcea
16.	Cinstirea memoriei poetului național ucrainean Taras Șevcenko	7-8 martie 8 martie 10-30 martie 11-12 martie martie	Ruscova-Maramureș
			Caransebeș
			Tulcea
			București
			Suceava
			Iași
			Galați
			Satu Mare
			Cluj-Napoca
			Timova-Arad
Lugoj			
Botoșani			
17.	Seară literar-artistică interetnică	28 martie	București
18.	Olimpiada de limba și literatura ucraineană, etapa județeană	martie	Suceava
19.	Obiceiuri de Paște la ucrainenii din România	12 aprilie 13 aprilie	Rogojești-Botoșani
			București
20.	Concurs de recitare a poeziei ucrainene, faza județeană	17 aprilie aprilie mai	Caransebeș
			Dud-Arad
			Știuca-Timiș
21.	120 de ani de la nașterea poetului Maksym Rylskyi (1895-1964)	25 aprilie	București
			Cluj-Napoca
22.	Folclorul, obiceiurile și meșteșugurile ucrainenilor (expoziție de ouă încondeiate, cusături ucrainene; moment artistic)	aprilie	Paltinu-Suceava
			Rogojești-Botoșani
23.	Creatori de artă ucraineană (poezie, pictură, sculptură)	aprilie	Timișoara
24.	Concurs: cel mai bun sportiv al minorităților etnice (la tenis de masă și șah)	aprilie	Tulcea
25.	Cupa filialei Maramureș a UUR la fotbal	aprilie-octombrie	Maramureș
26.	Zilele culturii ucrainene	1-6 mai	Tulcea
		13-15 mai	Muzeul Satului București
27.	Cinstirea veteranilor de război	10 mai	Poienile de sub Munte
28.	Concurs de recitare a poeziei ucrainene, etapa județeană	24 mai	Botoșani
		30 mai	Rona de Sus-Maramureș
		mai	Brodina-Suceava
29.	Simpozionul Internațional „Zilele culturii slave“, ediția a VIII-a	mai	Cluj-Napoca
30.	Împreună în diversitate, ediția a IV-a	mai	Siret-Suceava
31.	Întâlnire a filologilor cu sătenii pe tema istoriei limbii ucrainene	mai	Bistra-Maramureș
32.	Seară de poezie și muzică ucraineană	mai	Iași
33.	Sărbătorirea Zilei Internaționale a Copilului	1 iunie	Suceava
			Rogojești-Botoșani
			Sălbăgel-Caraș Severin
			Tulcea
34.	Concurs de recitare a poeziei ucrainene, faza pe țară	1-5 iunie iunie	Satu Mare-Oradea
			Sighetu Marmăției
35.	Zilele filmului ucrainean	6-7 iunie	Muzeul Țăranului Român-București
36.	Evocarea cântărețului Nazari Iaremciuk	22 iunie	București
37.	Simpozionul Internațional „Cultură, tradiții, mișcare“	28 iunie	Rogojești-Botoșani
38.	Masă rotundă pe tema „Identitatea religioasă a ucrainenilor“	29 iunie	Suceava
39.	Festivalul Interetnic „Conviețuiri“, ediția a XXII-a	iunie	Măriței-Suceava
40.	Caravană ucraineană	iunie	Gottlob-Remetea Mică-Pietroasa Mare
41.	Cu cântecul ucrainean pe Valea Vaserului	iunie	Vișeu de Sus
42.	Participare la Expoziția de carte, presă și foto, organizată de cele zece organizații etnice din Galați	iunie	Galați
43.	Masă rotundă: „Personalități ucrainene care au legătură cu Iașul“	iunie-august	Iași
44.	Expoziții de carte ucraineană și de icoane, pictate de un iconar ucrainean	12 iulie	Reșița
45.	Obiceiuri ucrainene la Ploșcii	12-13 iulie	Ploșcii - Suceava
46.	Festival interetnic în Maramureș	19 iulie	Bocicioiu Mare-Maramureș
47.	Întâlnire între comunitățile ucrainene din spațiul românesc	24-27 iulie	Botoșani
48.	10 ani de la trecerea în neființă a scriitorului Ștefan Tcaciuc	26 iulie	București
			Botoșani
			Iași
49.	Zilele culturii ucrainene	26 iulie	Valea Vișeuului-Maramureș
			Bălcăuți-Suceava
50.	Sportul la ucraineni: concurs interjudețean de fotbal, ediția a 2-a	iulie	Bălcăuți-Suceava
51.	25 de ani de la înființarea revistei „Naș holos“	iulie	București
52.	Festivalul „Întâlniri bucovinene“	iulie, octombrie	Polonia; România; Ucraina
53.	„Să ne cunoaștem țara în care trăim“ – excursie la Grădina Botanică din Cluj-Napoca	iulie	Cluj-Napoca
54.	Tradiții în gastronomia ucraineană	iulie	Tulcea

(Continuare în pagina 5)

PLANUL DE ACȚIUNI/PROIECTE CULTURALE ALE UUR PE ANUL 2015

55.	Turneu de fotbal al tinerilor ucraineni din Banat	iulie	Pietroasa Mare-Timiș	86.	Să ne cunoaștem trecutul. Holodomorul din Ucraina anilor 1932-1933	28 noiembrie	București
56.	Festivalul de datini și tradiții al ucrainenilor lugojeni	iulie	Lugoj			noiembrie	Suceava
57.	Ziua sportului și a culturii ucrainenilor de pe Tisa	9 august	Crăciunești-Maramureș				Galați
58.	Concert de muzică religioasă ucraineană, ediția a 2-a	13-15 august	Cacica-Suceava	87.	125 de ani de la nașterea poetului și criticului literar K. Zerov	noiembrie	Cluj-Napoca
59.	Festivalul internațional al cântecului și dansului ucrainean	22-23 august	Suceava	88.	Seară de film documentar și artistic a minorităților din Iași	noiembrie	Iași
60.	Ziua Independenței Ucrainei	22-23 august	Maramureș	89.	Omagierea scriitoarei Olha Kobyleanska	noiembrie	Gura Humorului
		24 august	Suceava	90.	Marcarea Zilei Minorităților Naționale	18 decembrie	Iași
			Iași				Suceava
			Botoșani→Kiev, Kaniv				Galați
		august	Satu Mare	91.	Sfântul Nicolae la ucraineni	19 decembrie	București
			Galați			decembrie	Micula-Satu Mare
			București	92.	Festivalul (internațional) de colinde ucrainene	19 decembrie	Caransebeș
			Timova-Arad			26 decembrie	București
			Timișoara			27 decembrie	Rogojești-Botoșani
61.	Rolul bisericii în păstrarea limbii, culturii și datinilor ucrainene	28 august	Caransebeș			decembrie	Timișoara
62.	Schimb de experiență cu colective artistice din Ucraina	august	Tulcea→Reni, Izmail-Ucraina				Suceava
63.	Ucrainenii din Banat – trecut, prezent și viitor	august	Știuca-Timiș				Tulcea
64.	Zilele culturii ucrainene	1-21 septembrie	Ciucurova, Teștița, Letea, Pardina				Timova-Arad
		octombrie	Variaș-Timiș				
65.	Rogojeștiul în sărbătoare: tradiții și obiceiuri locale	8 septembrie	Rogojești-Botoșani				
66.	Concurs de interpretare a cântecului tradițional ucrainean	8-9 septembrie	Maramureș				
67.	Istoria, tradițiile, portul și cultura ucrainenilor	13 septembrie	Rona de Sus-Maramureș				
68.	Întâlnirea scriitorilor cu cititorii	26 septembrie	Caransebeș				
69.	Oameni, locuri și destine - Șucraineni din Bălcăuți. Lansarea monografiei satului	30 septembrie-1 octombrie	Bălcăuți-Suceava				
70.	Întâlnire cu fiii satului	septembrie	Lunca la Tisa-Maramureș				
		15 octombrie	Copăcele-Caraș Severin				
71.	„Sărbătoarea culturii ucrainene“ - întâlnire cu scriitorii	septembrie	Muzeul Țăranului Român-București				
72.	Excursie în Transcarpatia-Ucraina	septembrie	Timișoara→Mukacevo, Ujhorod, Lviv				
73.	Datini și obiceiuri de nuntă la ucrainenii din Maramureș	septembrie	Repedea-Maramureș				
74.	Silvestr Iarycevskyi, poetul iubirii și înfrățirii. Ridicare de bust	septembrie	Siret				
75.	Gală maramureșeană a ucrainenilor din Banat	septembrie	Soca-Timiș				
76.	Festivalul „Sportul pentru toți“	3,4 octombrie	Rogojești, Căndești-Botoșani				
77.	Obiceiuri de toamnă la ucraineni	11 octombrie	Remetei-Maramureș				
78.	Dialog intercultural	15-25 octombrie	Tulcea				
79.	Sărbătoarea culturii ucrainene botoșănene	25 octombrie	Tudor Vladimirescu-Botoșani				
80.	Comemorarea scriitorilor ucraineni din Bucovina	octombrie	Negostina-Suceava				
			Iași				
81.	Comemorarea hatmanului Ivan Mazepa. Simpozion. Depunere de flori la monumentul din Galați	octombrie	București→Galați				
			Galați				
82.	Caravana folclorului	octombrie	Maramureș				
83.	Împună în diversitate	octombrie	Chier-Arad				
84.	Festivalul fructelor de pădure, ediția a VI-a	octombrie	Izvoarele Sucevei				
85.	Simpozion: Ziua scrisului ucrainean și a limbii ucrainene	8 noiembrie	Rogojești-Botoșani				
		noiembrie	Iași				

Ștefan Buciuta,
președintele UUR

Ion Robciuc,
președintele Comisiei de Cultură

La mulți ani sărbătoritorilor născuți în luna ianuarie

- Fraseniu Eusebie, colaborator al ziarului „Curierul ucrainean“, s-a născut la 1 ianuarie 1947,
- Albiciuc Gheorghe, preot, s-a născut la 9 ianuarie 1950,
- Robciuc Ion, profesor, prim-vicepreședinte al UUR, s-a născut la 11 ianuarie 1936,
- Voloșciuc Mihai, poet ucrainean, s-a născut la 12 ianuarie 1934,
- Cernencu Dumitru, președintele filialei Tulcea a UUR, s-a născut la 16 ianuarie 1956,
- Leasevici Nicolae, poet, prozator și compozitor, s-a născut la 17 ianuarie 1914,
- Semeniuc Nicolae, secretar al Comitetului filialei Satu Mare a UUR, s-a născut la 19 ianuarie 1945,
- Petrețchi Geta, dirijor al corului „Vocile Ronei“, s-a născut la 23 ianuarie 1966,
- Micolaiuc Gavrilă, președinte al filialei Arad a UUR, s-a născut la 28 ianuarie 1952.

*

La mulți ani pentru cei aniversați!
La mulți ani în Noul An 2015!

Foarte mulți oameni importanți din cadrul UUR și colaboratori ai ziarelor noastre sunt născuți în această primă lună a anului, lună când ucrainenii sunt în plină sărbătoare ale Crăciunului, Anului Nou și Bobotezei. Aș enumera doar pe câțiva: Dumitru Cernencu din Tulcea, Geta Petrețchi, Gheorghe Albiciuc din Maramureș, Nicolae Semeniuc din Satu Mare, Gavrilă Micolaiuc din Arad și mulți alții pe care doresc să-i felicit și să le urez ca Anul Nou 2015 să le aducă roade bogate și bucurii pe drumul vieții. Mare parte dintre cei născuți în ianuarie, făcând parte din zodia Capricornului (ca și mine, de altfel), se remarcă prin seriozitate, muncă asiduă și multă abnegație. Ne bucurăm să-i avem printre noi, să le ascultăm sfaturile, să colaborăm cu ei, mai ales, pe planul propășirii culturii ucrainene în România.

Deoarece domnul prof. dr. Ion Robciuc, redactor-șef al ziarului „Curierul ucrainean“, la data de 11 ianuarie își aniversază ziua de naștere, țin în mod deosebit ca în numele familiei mele, în numele meu personal și al mării familii ucrainene pe care o reprezintă în București, prin filiala UUR, să-i adresez calde urări de sănătate, putere de muncă, respect din partea comunității de care, de altfel se bucură din plin, și multe împliniri pe plan familial și profesional!

Urez, totodată, ca în acest an al aniversării UUR, la 25 de ani de la înființare, să reușim să ne mobilizăm cum se cuvine sub sceptrul președintelui UUR și să demonstrăm că comunitatea ucraineană este puternică, demnă și mai are multe de oferit societății și culturii ucrainene!

Mulțumim pentru ceea ce faceți în acest sens, domnule redactor-șef și președinte al Comisiei de Cultură a UUR, Ion Robciuc, și celor aniversați.

Iaroslava COLOTELO,
vicepreședinte al UUR

Ultima lună din an se numește decembrie. În decursul unui an sunt multe sărbători. Unele dintre ele sunt dedicate unor sfinți degrabă ajutători, către care curg, anual, milioane de oameni. Dar în preajma Crăciunului, peste tot în lume, omenirea trăiește taina unui miracol ce nu poate fi explicat. Un miracol ce se repetă cu aceeași emoție, an de an. Până la Anul Nou, care este o cu totul altfel de sărbătoare decât Crăciunul, trăim sub imperiul unei bucurii uriașe, care ne întărește și ne transformă. După sărbători ne întoarcem la grijile mărunte de zi cu zi. Sărbătoarea Sfințelor Paști este și ea puternică, și totuși nimic nu egalează profunzimea și strălucirea Crăciunului. Un motiv cu siguranță este decorul minunat al iernilor încărcate de ninsori și zăpezi pline de străluciri și liniște sufletească. Adevărata bucurie a Crăciunului, dincolo de taina religioasă pe care o ascunde, constă în faptul că o construim personal, cu mâinile noastre, că ne facem un dar care ne atinge și sufletul. Coronita de brad de la ușă, ca semn că acolo e așteptată nașterea lui Hristos, ne împodobește și inima. Lumânările aprinse în brad, beteala legată pe crengi cuprind gânduri, dorințe, suspine și așteptări. Transformăm cu

Decembrie

mâinile noastre în realitate Crăciunul, dar și cu inima, cu amintirile copilăriei, cu dorința de a crea bucurie și de a le dovedi celor dragi că-i iubim. Crăciunul îmi amintește de anii copilăriei, de frumosul ce poate aduce tinerețea. Îmi aduc aminte de casa părintească (care acum nu mai este), primenită cu podoabe speciale, care după trecerea sărbătorilor de iarnă erau puse la păstrare pentru anul ce vine, oale spălate cu leșie, casa strălucind de curățenie, mirosul cozonacilor, a pâinii coapte în cuptor, mirosul mâncărilor specifice sărbătorilor, umblatul cu colinde. Vecinul nostru, un gospodar renumit, Mateiciuc Ilie (Lițio) și Maria, era preferatul nostru, al copiilor pentru că acesta era generos cu colindătorii. Simbolul Crăciunului este bradul, familia adunată în jurul lui, cadourile puse sub brad, de unde copiii îi iau cu mari emoții. Eu, personal, am preferat brăduț în ghiveci. Cu câțiva ani în urmă am sădit unul, de

Crăciun îl împodobesc, iar în casă folosesc crenguțe de brad, pe care la fel le împodobesc și le privesc ca pe o minune, bucurându-mă de mireasma lor minunată. Pentru că nu pot suporta să văd brazi tăiați, abandonati peste tot în cazul când nu sunt vânduți. Nu este normal ca brazii să fie tăiați de oricine, scoși la vânzare, „pe sub mână“ la prețuri derizorii, în ultimul moment. Fiind în Italia, am întrebat pe un silvicultor ce amendă primește cineva dacă taie, de capul lui, un copac în pădure. Ce amendă, pușcăriă îl așteaptă! Acesta a fost răspunsul italianului. Cumpărați și dvs., dragi cititori, o crenguță de brad, puneți-o pe masă și priviți-o cu drag, bucurându-vă de verdele ei delicat și de mireasma ei minunată. Aprindeți o lumânare pentru că această mare sărbătoare ca să existe trebuie mirosită și atinsă.

Aș dori să fiu prima care să vă ureze, în prag de sărbători, să rămâneți mereu același colectiv, să aveți parte numai de succese și împliniri atât pe plan profesional, cât și familial! La mulți ani!

Artemizia GHEORGHI

CRĂCIUNUL TUTUROR

Activitatea derulată în ziua de 12 decembrie 2014 la restaurantul Millenium și organizată de Centrul Municipal de Cultură Arad și Asociația EDUCATIO, a avut drept obiectiv crearea deschiderii spre învățarea tradițiilor comunității, sărbătorirea Crăciunului, prin interacțiuni în mediul non-formal.

Elevi și profesori din șase școli din municipiul și județul Arad au participat la o activitate de învățare autentică a ceea ce înseamnă să trăiești împreună, găsind acele modalități prin care fiecare să fie prețuit pentru ceea ce este, să fie valorizat și respectat. Este de apreciat și laudat efortul profesorilor și elevilor de la Școala Gimnazială „Iosif Moldovan“ Arad, Școala Gimnazială

„Caius Iacob“ Arad, Școala Gimnazială „Aurel Vlaicu“ Arad, Școala Gimnazială Tîrnova, Liceul „Adam Muller Guttenbrunn“ Arad și Liceul „Jozef Gregor Tajovsky“ Nădlac care au transformat această întâlnire într-un eveniment de succes. Au răsunat colinde românești, germane, maghiare, ucrainene și slovace. Copiii, îmbrăcați în frumoase porturi populare specifice etniilor, au fost mândri de cultura pe care o reprezintă și au venit în contact și cu elemente din cultura celorlalți.

În cadrul atelierelor organizate s-au lucrat podoabe pentru Pomul de Crăciun, s-au decorat felicitări, coronita de Advent și turtă dulce, s-au transmis mesaje, s-au creat alte obiecte specifice sărbătoririi Crăciunului: brăduți, suporturi pentru lumânări, tablouri pe sticlă, fulgi de zăpadă. Au fost puse la un loc talent, imaginație, abilități. Niciodată un Pom de Crăciun nu a fost „îmbrăcat“ mai frumos într-o asemenea atmosferă de pace și bucurie!

Acest eveniment nu ne face să spunem decât: fericite de școala și elevii care au asemenea dascăli, fericite de comunitatea care se va bucura de copiii crescuți pentru o lume în care diversitatea este singura ei constantă.

Anna HANȚIG

COLINDE UCRAINENE LA TÎRNOVA

La sediul organizației locale Tîrnova a Uniunii Ucrainenilor din România are loc, an de an, în preajma sfințelor sărbători de Crăciun o seară de colinde ucrainene.

Dedicat datinilor strămoșești, acest festival organizat de UUR-filia la Arad este un dar din suflet pentru suflet, pentru locuitorii comunei Tîrnova și nu numai.

Sediul UUR-filia la Arad din localitatea Tîrnova a fost plin în seara zilei de sâmbătă, 20 decembrie 2014, iar colindătorii îmbrăcați în costume populare au fost și ei numeroși.

Colindători de la Școala Gimnazială Tîrnova

Au colindat în jurul bradului împodobit, colindători însoțiți de doamna director, prof. Sorina Pasca, și de un grup de profesori ai Școlii Gimnaziale Tîrnova PJ, elevi de la Școala Primară Dud împreună cu grupul „Lileia“ conduși de dna prof. Anna Hanțig.

Din comuna Beliu, satul Vasile Goldiș, colindătorii au fost conduși de Iasmina Veciunca, elevă în clasa a IX-a la Grupul Școlar Beliu.

O surpriză plăcută ne-au făcut Alexandra Hanțig, elevă în clasa a IX-a și Ana Miculaiciuc, membră a Organizației locale Tîrnova a UUR, care au interpretat mai multe colinde vechi spre surprinderea invitaților.

Colindele au fost ascultate cu mare drag de toți cei prezenți, iar seara s-a încheiat cu o masă festivă oferită de UUR-filia la Arad și cu urări de „Sărbători fericite!“.

Cristian Ștefan HANȚIG

Luna decembrie poate fi considerată, din punct de vedere cultural, cea mai activă din an cu toate că e cea mai friguroasă și geroasă. Oamenii se pregătesc pentru marea sărbătoare a Nașterii Mântuitorului.

Încă de la începutul postului Crăciunului încep repetițiile la colinde și la alte obiceiuri, unde participă copiii, tinerii și chiar cei mai în vârstă.

La Negostina, județul Suceava, în cadrul Organizației locale a UUR, vremea colindelor a început. Minunate au fost sărbătorile Crăciunului din acest an. Bunul Dumnezeu ne-a creat un peisaj autentic de iarnă, atmosfera era una de basm, iar temperatura a fost prielnică zilelor din calendar. În ajunul Crăciunului, chiar de la orele amiezii, pornesc la colindat cei mici și primesc răsplată cuvenită, care este cea mai mare bucurie a lor. Cei care au colindat în limba ucraineană au fost răsplătiți dublu și nu au fost puțini. Copiii învață colindele ucrainene acasă, dar și la școală. Seara au pornit irozii ucraineni, adică cei mai marișori (12-17 ani), iar noaptea merg flăcăii pe la fete cu muzică și colinde specifice, cu dedicații speciale. De ziua nașterii Domnului Isus Hristos, biserica din Negostina a fost arhiplină. Corul bisericii, unde majoritatea membrilor fac parte din grupul vocal „Vocile Negostinei” a interpretat o mulțime de colinde în limba ucraineană: „Nova radist stala”, „U Vefleimi novyna”, „Boh predvicyni”, „Vciora iz veciora”, „Z rojdenstvom Hrystovym”, „Dobryi vecir” etc.

O surpriză plăcută în ziua Crăciunului au făcut-o membrii ansamblului „Cervona kalyna”, care au interpretat în biserică mai multe colinde ucrainene, dar și românești, iar cu acest prilej copiii au fost răsplătiți cu daruri de către Moș Crăciun.

Au urmat vizitele între rude și prieteni pentru a se bucura de aceste minunate sărbători, iar

Sărbătorile Crăciunului

seara umblă pe la fiecare casă de creștini, „Rida kolida” pentru biserică. Toate zilele Crăciunului s-a colindat și s-a sărbătorit creștinește deoarece este sărbătoarea familiei și a copiilor.

Duminică, 28 decembrie 2014, a fost organizat primul „Festival al colindelor și tradițiilor ucrainene” la inițiativa Comitetului UUR - filiala Suceava în frunte cu dl președinte ing. Bo-

vocal UUR Dărmănești - Hatna, solistă de muzică ucraineană Felicia Oblesniuc.

Programul a fost foarte reușit, s-au colindat cele mai vechi colinde rămase de la moși-strămoși, care nu trebuie uitate. Formațiile s-au prezentat la un înalt nivel de interpretare. Moderatorul programului, dl președinte B. Petrașuc a prezentat, în paralel, aproape toată activitatea sa desfășurată de când se află la conducerea UUR Suceava și eu zic că a fost foarte bogată.

Sărbătorile pe stil nou s-au terminat, dar au continuat cele pe stil vechi. O delegație numeroasă din partea UUR-filiala Suceava, a participat la „Festivalul colindelor și tradițiilor ucrainene” - a XXII-a ediție la Sighețu Marmăției. La această tradițională manifestare au participat peste 20 de formații din toate colțurile țării. S-au adunat ucraineni din Suceava, Botoșani, Tulcea, Banat, Maramureș și din Ucraina, fiecare prezentând specificul locului de unde au sosit. Din delegația

UUR Suceava au făcut parte ucraineni din Negostina, Bălcăuți, Siret, Suceava, Moldovița, Ciumârna, Milișăuți, care au format un grup de colindători - urători și taraf cu dansatori de la munte. Cele mai originale colinde au răsunat pe scena Casei de Cultură.

Decorul autentic de iarnă cu zile prielnice ne-au bucurat și ne-au încălzit sufletele, iar dacă ne vom întâlni mai des în mod sigur vom fi mai mulți ucraineni în România.

Felicia GRIGORAȘ

reslaw Petrașuc. Acțiunea s-a desfășurat la Casa de Cultură din Siret, având ca parteneri Primăria Orașului Siret și Centrul Cultural „Mihai Teliman” Siret. La această frumoasă și reușită activitate au participat următoarele formații: grupul vocal „Polonynka” - Paltinu, Biserica greco-catolică ucraineană - Siret, grupul de colindători și urători ai UUR Milișăuți, Rădăuți, ansamblul „Kozaciok” - Bălcăuți, grupul vocal UUR - filiala Suceava, ansamblul „Cervona kalyna” - Negostina, grupul vocal-instrumental „Izvoarășul” - Izvoarele Sucevei, grupul vocal „Maidancik” - UUR Cacica - Maidan, grupul

CRĂCIUNUL PE STIL VECHI ÎN BANAT

Ca în fiecare an, ucrainenii din Remetea Mică își păstrează cu sfințenie obiceiurile și tradițiile aduse din Maramureș, astfel că în seara de Crăciun, după ce fiecare familie a servit din cele 12 feluri de mâncare

- de post, copiii umblă cu colinda din casă în casă, iar după ora 21 încep să colinde cele două viflaimuri cel tânăr și cel bătrân. Ei merg din casă în casă aproape până dimineața, vestind nașterea Domnului. În prima zi de Crăciun după Sfânta Liturghie de la biserică, ei continuă să colinde până noaptea târziu, astfel fiecare casă ucraineană primește cele două viflaimuri. Anul acesta organizația UUR Remetea Mică împreună cu ucrainenii din localitate au hotărât ca la noul sediu al UUR să se organizeze seara de colinde, astfel că ucrainenii au venit în număr mare, la această festivitate, cu toții au colindat, au venit și cele două viflaimuri, a venit și primarul din localitate, dl Bartha Francisc, iar surpriza cea mare a fost că au venit și dl președinte Gheorghe Hleba și dl deputat Ivan Marocico, care au adus pentru sediul UUR stație-mixer, două boxe mari, microfoane cu fir și fără fir, o imprimantă, xerox, fax, dar și un aparat foto profesional Sony. Toți cei prezenți s-au simțit bine, iar dl președinte Hleba i-a felicitat pe organizatorii acestei festivități reușite, la fel și dl primar a promis că în continuare va susține toate festivitățile culturale ce se vor desfășura pe viitor.

Ana HRIN,
președintele organizației Remetea Mică a UUR

Colindat-am, colindat...

Este o tradiție în viața fiecărei școli ca înainte de începerea vacanței de iarnă, copiii pregătiți de cadrele didactice să colinde la fereastra sufletului spectatorilor din sală și să-l aștepte pe Moș Crăciun.

Așa s-a întâmplat și la Școala din Bălcăuți. Cei mici au colindat în sălile de clasă, iar elevii de la gimnaziu au oferit un adevărat spectacol în laboratul de fizică, special decorat pentru acest eveniment.

A fost un program amplu... scenete în limba română și ucraineană, colinde, poezii, obiceiuri de iarnă. Grupul „Bukovynka”, ansamblul „Kozaciok” și ceilalți elevi au prezentat bogăția spirituală a satului transmisă din generație în generație.

La finalul spectacolului, toți elevii au primit cadouri din partea UUR.

În a doua zi de Crăciun, ansamblul „Kozaciok” a oferit bălcăuțenilor spectacolul tradițional de colinde și obiceiuri de iarnă. În prag de seară, în fața Căminului Cultural au răsunat glasurile colindătorilor peste întregul sat. Colinde ucrainene și românești, într-un frumos mozaic spiritual, colinde religioase și colinde laice - un tezaur cuprinzând o varietate de teme și motive.

Pentru o clipă, parcă, timpul s-a oprit în loc, frumusețea colindelor, emoția colindătorilor îngemănată cu cea a „gazdelor” a eternizat actul ritualic și artistic în amintiri sfinte... sufletul celor de azi s-a reîntâlnit cu sufletul celor plecați pe cărările celălalt, prin intermediul firului nevăzut care leagă generațiile între ele, sfidând astfel timpul și timpurile.

Colindele sunt o parte integrantă a folclorului religios și reprezintă o valoare neprețuită prin originea și mai ales prin vechimea lor. O zestre spirituală pe care avem datoria morală s-o păstrăm și s-o lăsăm moștenire urmașilor ca semn al identității noastre. Prin interpretarea colindelor, suntem asemenea păstorilor care au venit la peștera luminată unde S-a născut Pruncul Isus. Ne bucurăm de acest semn ceresc și vestim lumii minunea la care au fost martori acei păstori, minune pe care și noi o trăim an de an. Într-o comuniune totală suntem emițătorii și receptorii unui mesaj ceresc. Un mesaj simplu, ușor și cursiv... căci așa sunt versurile colindelor. Fiecare cuvânt respiră gingașie, frumusețe, farmec și duioșie. Blândețea și melodicitatea colindelor ne binecuvântează sărbătorile și ne ajută ca în tumultul vieții cotidiene să ne găsim liniștea... chiar dacă pentru puțin timp.

Și pentru că ansamblul „Kozaciok” nu are doar un crez artistic, dar și unul spiritual, colindele au fost cântate și la biserică, căci colindătorii sunt chipul îngerilor care au vestit Nașterea Domnului.

An de an, tot mai puțini oameni colindă... Colinda își pierde din ritual și devine un simplu act artistic. N-o ascultăm la fereastră, ci pe scenele sălilor de spectacol. Iar ai noștri strămoși credeau că atunci când nu se vor mai auzi colinde pe pământ vor ieși diavolii și vor pune stăpânire pe lume. Să fi avut dreptate?

Lăcrămioara GRIGORCIUC

FESTIVALUL DE COLINDE, DATINI ȘI OBICEIURI DE IARNĂ LA UCRAINENI

O tradiție veche a ucrainenilor din Maramureș și din întreaga țară îi adună la Sighetu Marmăției pentru a participa la diferite manifestări culturale ocazionate de sărbătorirea Crăciunului, a Anului Nou și a Bobotezei pe stil vechi, înglobate sub genericul „Festivalul de colinde, datini și obiceiuri

de iarnă la ucrainenii”. Și în acest an, 2015, în zilele de vineri, 9 ianuarie, și sâmbătă, 10 ianuarie, Uniunea Ucrainenilor din România a organizat prin filiala Maramureș a UUR, președinte profesorul Miroslav Petrețchi, cea de a XXII-a ediție a festivalului.

Programul a debutat vineri la orele 19.00 cu concertul festiv la Școala Gimnazială de Muzică și Arte „George Enescu”.

Sâmbătă, la orele 10.00, era planificată Sfânta Liturghie la Biserica Ortodoxă Ucraineană din Sighet, unde slujește preotul pa-

roș dr. Lauruc Nicolae, dar datorită căderii masive a zăpezii în noaptea dinspre 9 spre 10 ianuarie, activitatea programată s-a decalat cu aproximativ o oră, dar în continuare s-a respectat programul stabilit dinainte. Parada grupurilor de colindători de la Biserica Ortodoxă Ucraineană la Pala-

giunea Ivano-Frankivsk. Coordonatorul grupului Vasyl Nachyrniak care a fost însoțit de oameni de seamă ai Administrației Raionale: Iaroslav Skumatciuk, preșe-

dintele Administrației de Stat, Ivan Makivnyiuk, președintele Consiliului Raional, Basarab Serhi, vicepreședinte al Administrației de Stat și de la Administrația Regională de Stat a regiunii Ivano-Frankivsk condusă de primvicegubernatorul Vasyl Hubal.

Din Kiev am fost onorați să o avem în preajma noastră pe doamna Alla Kendzera, președintă a

Maramureș care au prezentat colinde și obiceiuri de Crăciun și Anul Nou specifice fiecărei localități. A participat și „Viflaimul” din localitatea Valea Vișeuului care a dat un colorit mai bogat sărbătorilor de iarnă și paradei de costume care se realizează cu ocazia festivalului.

Putem concludiona că cel de al XXII-lea Festival al colindelor,

Secretariatului General al Asociației Ucraina-Lumea (Tovarystvo Ukraina-Svit) care a venit la Sighet cu grupul de colindători ai Ansamblului artistic al copiilor „Vyshyvanka” din Trașa-Kiev.

Grupurile de colindători din Ucraina au fost ca „sarea și piperul în bucate” dând o aureolă întregului festival. Dar și grupurile de colindători din celelalte județe ale României unde viețuiesc ucrainenii nu s-au lăsat mai prejos prezentând obiceiurile străbune din

datinilor și obiceiurilor de iarnă la ucrainenii a demonstrat încă o dată că ucrainenii nu își uită obiceiurile și tradițiile, care împreună cu datinile și obiceiurile populației majoritare îmbogățesc zestrea culturală a României.

Felicitări organizatorilor și mulțumiri publicului prezent care prin aplauzele calde au apreciat efortul binemeritat al organizatorilor.

Ștefan BUCIUTA,
președintele UUR

ZIUA MINORITĂȚILOR NAȚIONALE DIN IAȘI - O DUBLĂ SĂRBĂTOARE

În ziua de 13 decembrie 2014, Casa de Cultură „Mihai Ursachi” a municipiului Iași, în parteneriat cu Primăria municipiului Iași, Fundația „Iași, Capitală Culturală” și Asociația Contour au organizat o acțiune dedicată „Zilei minorităților etnice din Iași”, eveniment la prima ediție.

În cadrul programului organizat au participat: grupul vocal „Siamanto” din partea comunității armenice, trupa de dans „Raduga” din partea Comunității Rușilor Lipoveni, formația de dansuri populare ucrainene „Vaselka” și, respectiv, formația vocală „Bukovynka” din partea comunității ucrainene, formația „Happy Roma” din partea comunității romilor și, nu în ultimul rând, formația de dansuri a comunității germane.

Ansamblul de dansuri ucrainene „Veselka” sub coordonarea coregrafului și baletmaistrului dra Fălișteanu Rodica s-a prezentat cu două dansuri ucrainene cu o nouă coregrafie, fiind apreciat și susținut cu îndelungi aplauze de un public numeros.

Având în vedere că acțiunea a fost organizată cu puține zile înaintea sărbătorilor de iarnă, grupul vocal-instrumental „Bukovynka” s-a prezentat cu un grupaj de colinde ucrainene, gustate de public, care s-a încheiat cu o urare de „La mulți ani” în limba ucraineană.

În ziua de 18 decembrie 2014, sub egida Consiliului Județean Iași și a Primăriei Iași, la Ateneul Târtărași a fost organizat un spectacol cultural interetnic la care intrarea a fost gratuită. La acțiune au participat reprezentanți ai Asociației Culturale „Dionysos”, ai comunității arabe din Iași, comunității armenice din Iași, comunității italiene din România, Comunității Rușilor Lipoveni din Iași, comunității romilor, Forumului Democrat German și ai Uniunii Ucrainenilor din România.

În ambele cazuri, spectacolele prezentate și-au propus să promoveze și să perpetueze bunele

relații interetnice prin intermediul culturii, primate ca un liant între tineretul minorităților naționale din Iași și tineretul românesc, între minorități și majoritatea românească.

Asociațiile nonguvernamentale, Consiliul Județean Iași și Primăria Iași, prin organizarea acestor evenimente, au dorit să dovedească și, după părerea noastră, în mare măsură au dovedit, rolul lor de parteneri activi în direcția dialogului și cooperării între etnii.

Pe parcursul desfășurării spectacolelor s-au pus în valoare tradițiile, cultura și limba minorităților naționale din Iași.

A fost un eveniment important, nu numai în plan cultural, ci și în cel al promovării unor relații interetnice amiabile, având

ca obiective promovarea spiritului cultural și a limbii comunităților etnice, realizarea unui impact asupra publicului larg, indiferent de originea sa etnică, acoperirea unei zone culturale cu prezență activă în viața Iașului, integrarea în lumea culturală europeană, punerea în valoare a moștenirii culturale și spirituale a minorităților participante, motivarea oamenilor de cultură pentru a contribui la formarea unei conștiințe europene, atât de necesare pentru promovarea valorilor și identității etnice într-o Europă unită.

Aceste acțiuni au fost organizate ca o manifestare a spiritului bune conviețuirii, a toleranței interetnice în spațiul ieșan, a unui dialog cultural interetnic bine primit de publicul spectator. Astfel de acțiuni constituie un bun prilej de evidențiere a unor noi direcții și domenii de colaborare interetnică și interculturală, de stimulare a interesului cetățenilor din Iași pentru cunoașterea valorilor culturale și spirituale ale minorităților din Iași.

Filiala Iași a UUR (singura minoritate, care s-a prezentat și la această acțiune cu două formații artistice: ansamblul de dansuri „Veselka” și, respectiv, noua trupă de dans „Sadok” constituită din copii de grădiniță pregătiți și coordonați de educatoarea Serdenciuc Angelica (soția vicepreședintelui filialei Iași a UUR) și directoarea Hudac Axenia; grupul vocal instrumental „Bukovynka” nu a putut participa, studenții fiind în

vacanță și au plecat să se bucure de binemeritată odihnă). Ansamblul de dansuri „Veselka” a prezentat un program de dansuri populare ucrainene într-un nou aranjament pregătit de îndrumătorul ansamblului, dra Rodica Fălișteanu, care a fost primit cu furtunoase și îndelungi aplauze din partea unui public destul de numeros (după aprecierea organizatorilor, circa 400 de spectatori).

Din discuțiile purtate cu organizatorii acțiunilor sus-menționate a rezultat ca necesitate materializarea programelor comune ale minori-

taților din Iași prin încheierea unui protocol de colaborare între filialele minorităților din Iași și, respectiv, a unui acord de colaborare cu organele locale, instituțiile și asociațiile interesate în promovarea unității în diversitate, propunere acceptată de către cei interesați.

Apreciam că prin participarea la acest eveniment s-a făcut încă un pas mare în promovarea tradițiilor și a culturii ucrainene pe plan local și astfel de momente nu trebuie ratate nici în viitor.

Comitetul filialei UUR aduce mulțumiri conducătorilor formațiilor, care au reprezentat filiala Iași la aceste acțiuni, respectiv trei profesoare Rodica Fălișteanu și domnului profesor Ilie Gorovei, ambii de la Colegiul Național de Artă „Octav Băncilă” din Iași, doamnei educatoare Serdenciuc Angelica și dnei directoare Hudac Axenia, de la Grădinița cu program pre-

lungit nr. 6 din Iași, membrilor celor trei formații, și nu în ultimul rând, conducerii UUR pentru sprijinul financiar acordat.

Victor HRIHORCIUC,
președintele filialei Iași a UUR

Colindători la Casa de Cultură a Ucrainenilor

Rezultatele deosebite pe care Comitetul UUR-filiala Timiș le obține în muncă au adus la Timișoara peste 200 de colindători din tot județul Timiș. Am avut onoarea de a primi colindători tocmai de la Tulcea. Dl președinte Cernencu Dumitru, împreună cu distinsa sa

învățătorul Vișovan Adrian. Din Remetea a venit și grupul „Remeteanca“ cu frumoasele colinde. Colindătorii din Pietroasa Mare, coordonator doamnele Brotnei Mihaela și Miculaiciuc Ioana, ne-au încântat cu colindele tradiționale, învățate de la bunicii lor. Colin-

soție, au însoțit colindătorii din localitatea Crișan a Deltei Dunării și ne-au încântat cu melodioasele colinde ale cazacilor zaporojeni. Mulțumim pe această cale pentru efortul enorm depus spre a ne vizita și colinda.

De asemenea, din Serbia, au venit colindători cu specificul lor, al ucrainenilor de acolo. Au colindat foarte frumos și avem numai de învățat de la dânșii. Pe durata a aproape 3 ore ne-au colindat grupurile de colindători din Lugoj, coordonați de dna Savana Albiciuc, apoi corul bisericesc din Timișoara, coordonat de preotul Cristian Popovici, copiii din Variaș, instructor Ileana Băiculescu, colindătorii din Remetea Mică, coordonați de

dătorii de la Școala Gimnazială din Știuca, coordonați de dna prof. Holociuc Maria, colindătorii din Dragomirești, instruiți de prof. Clempușac Maria, ne-au încălzit inimile cu glasul lor cristalin și cu frumoasele colinde. Colindătorii din Soca, îndrumați de preotul Ardelean Cristian, îmbrăcați în frumoase costume originale din Maramureș ne-au prezentat colinde din zona din care provin.

O frumoasă scenetă cu Nașterea lui Isus ne-a fost prezentată de colindătorii din Zorile, județul Caraș-Severin.

Colindul românesc a fost și el prezent pe scena noastră, cântat de cunoscutul interpret de muzică populară Ghiță Berinde, acompaniat de Marocico Neluțu și Buciuta Ștefan la vioară.

Au încheiat colindătorii din Criciova, sub conducerea preotului paroh din localitate, care au și binecuvântat Casa de Cultură.

Prezentator al Festivalului de colinde ucrainene din Banat a fost dna Anna Bereghi.

Toți cei 750 de copii care învață limba ucraineană au primit din partea UUR generoase pungi cu dulciuri.

Întrucât sâmbătă, 20 decembrie 2014, dl deputat Marocico Ivan a împlinit 40 de ani, i-au fost oferite flori, cadouri și toată asistența l-a felicitat, cântându-i „Mulți ani trăiască“.

Această frumoasă sărbătoare a noastră, a XIV-a ediție a Festivalului de colinde ucrainene din Banat s-a încheiat cu minunate clipe de socializare, când ucraineni din Ungaria, Ucraina, Serbia și România, reuniți la Casa de Cultură a Ucrainenilor din Timișoara, au cântat „Mnohaia lita“ pentru anul 2015.

Iura HLEBA,
președintele filialei Timiș a UUR

Cel mai important eveniment cultural în comuna Brodina de după anul 1989 care a adus în atenția publicului cele mai valoroase obiceiuri la huțuli s-a desfășurat duminică, 28 decembrie 2014, în curtea noii Primării. Evenimentul face parte din programul „Crăciun în Bucovina“ și este intitulat spectacol de colinde „Datini la huțuli“. El a cuprins obiceiuri selecționate din toată comuna (Brodina este constituită din zece sate). Această activitate culturală a

fost organizată de Primăria comunei, primar fiind Meleu Viorel Vasile, în colaborare cu școala, director fiind Pătrăucean Stela. Sufletul acestui eveniment de seamă a fost tânărul student Torac Petru Paul, fiu al satului de etnie huțulă. Pe acesta îl caracterizează responsabilitatea, seriozitatea, asumarea. Ca spectacolul să aibă o reușită deplină, el a apelat și la interpreți-instrumentiști din comunele vecine Ulma și Straja. Cred că ține de fiecare dintre noi în parte să ne facem viața mai frumoasă, cred că fiecare

Datini la huțuli

persoană trebuie să facă efortul să contribuie la astfel de evenimente fie și numai cu prezența. Deoarece programul a fost foarte bine pregătit din timp și prezența a fost peste așteptări, în ciuda frigului de afară, șirul de mașini din fața Primăriei se întindea pe sute de metri, mașini care i-au adus atât pe interpreți, cât și pe spectatori.

Programul a fost deschis de corul bisericii pentecostale din Brodina format atât din coriști, cât și instrumentiști, care au interpretat colinde cu participarea formației de mandoline, acordeon, trompete, vioară, dirijor fiind Ursaciuc Iosif.

A urmat corul bisericii din Falcău dirijat de studentul la Teologie Cotos Ionuț. S-a prezentat apoi formația de colindători de la km 14 - Brodina de Jos care a interpretat colinde ucrainene specifice huțulilor. Din formație au făcut parte: Ciubotaru Gheorghe, Buceac Vasile, Serediuc Pavel, Șecman Gheorghe, Curaciuc Dumitru, Curaciuc Emilian, Cernușcă Dumitru, Rubanzi Constantin, Cioată Ioan și Chiruță Ioan care a acompaniat la vioară. A urmat programul elevilor din Brodina și Falcău pregătiți de Pintescu Mărioara, Petru Torac și Popescu Elisabeta, care s-a bucurat de atenția publicului spectator, ce i-a răsplătit cu aplauze prelungite. În încheierea acestei manifestări a urmat formația de colindători a bisericii ortodoxe din

Sadău, alcătuită din frații Dumitru și Ilie Burlică cu fii și nepoți împreună cu vecinul lor Ursulean Vasile.

De sonorizare s-a ocupat tânărul inginer, salariat al Primăriei, Rusu Ilas Codrin. A fost premiat cel mai vârstnic colindător în persoana lui Ciubotaru Gheorghe și cel mai tânăr colindător, Gavrilă Flavia. Toți participanții la eveniment au fost serviți cu plăcinte, cozonaci, vin fiert, sucuri.

Sperăm ca această manifestare să constituie un pas sigur spre relansarea activității culturale în satele comunei noastre. Sperăm ca ea să fie permanentizată spre a putea fi pusă în valoare moștenirea tradițională a locuitorilor acestor minunate plaiuri. Dacă sărbătorile pe stil nou se încheie cu sărbătoarea Sf. Ioan Botezătorul, unii locuitori ai satelor de munte ale comunei noastre își vor continua aceste tradiții pe stil vechi.

Artemizia GHEORGHII

LUMINA DE LA BETLEEM, LA TIMIȘOARA

Lumina Păcii din Betleem este o campanie internațională anuală a cercetașilor, care are loc înaintea Crăciunului și care constă în răspândirea luminii simbolice, aprinse la locul nașterii lui Isus din Betleem. Ideea acțiunii presupune consolidarea legăturilor cu diaspora ucraineană. Această frumoasă tradiție înaintea Crăciunului - răspândirea Luminii Păcii din Betleem - a fost inițiată în 1986 de către un grup de jurnaliști de la teleradiocompania austriacă ORF din Linz. Din mână în mână, de la un grup de cercetași la altul, Lumina din Betleem trece multe frontiere și ajunge la toți cei care așteaptă lumină, căldură, pace, armonie și speranță, călătorește de la vest la est, rupe frontierele și unește creștinii în prag de sărbători.

De-a lungul anilor acțiunea predării Luminii Sfinte a primit binecuvântarea Bisericii Greco-Catolice, a Bisericii Romano-Catolice, a Bisericii Ortodoxe, a Bise-

ricii Ortodoxe Autocefale.

„Pace în fiecare cămin!“ este sloganul foarte actual al acțiunii de anul acesta. Mai mult ca oricând, Lumina de la Betleem este un semn special de la Dumnezeu despre pacea mult așteptată în Ucraina. Această flacără inspiră încrederea în sufletele oamenilor pentru un viitor mai fericit.

Această flacără poate fi stinsă și mai apoi aprinsă în seara de Crăciun și se pot aprinde astfel lumânări în fiecare seară de sărbători.

Pentru al treilea an consecutiv, cercetașii ucraineni predau Lumina Păcii din Betleem și comunității de ucraineni din județul Timiș.

Andri Rebyk, membru al Organizației Naționale a Cercetașilor Ucraineni PLAST, alături de alți membri a organizației, ne-au predat această flacără simbolică la 20 decembrie 2014.

Ca să rămânem în sfera ecumenicului, trebuie să amintim că dl

preot dr. Lauric Nicolae, paroh al Bisericii Ortodoxe Ucrainene din Sighetu Marmatei, a donat Casei de Cultură a Ucrainenilor din Timișoara icoana Sfintei Marii, ca semn al contribuției și al atașamentului dlui deputat Ivan Marocico și a dlui Iura Hleba față de bisericile ucrainene din România.

De asemenea, Mitropolitul Cernăuțului - Danylo, a înmănat președintelui UUR Timiș medalia „1000 de ani de creștinism în Ucraina“ cu ocazia vizitei la Timișoara.

Și, ca o încununare a muncii depuse în folosul bisericii și pentru contribuțiile aduse bisericilor ucrainene din județul nostru, Prea Sfințitul Părinte Daniel, Patriarhul Bisericii Ortodoxe Române, a decernat dlui Iura Hleba, președinte al UUR-filiala Timiș, o binemeritată Diplomă Omagială „Sfinții Martiri Brâncoveni“. Calde mulțumiri tuturor.

Toate aceste distincții le-am primit eu, dar ele se cuvin, în egală măsură, Comitetului UUR-filiala Timiș și familiei mele, pentru că, fără ajutorul și înțelegerea lor nu ar fi nimic posibil. Slavă lor, slavă ucrainenilor!

Eveniment istoric la Timișoara

legatie; dl Maroși Zoltan, subprefect de Timiș; reprezentantul Consiliului Județean Timiș, dl diplomat inginer Răzvan Hrenoschi; președintele Uniunii Sârbilor din România - dl Ognean Cârștici; președintele Cehilor din Timișoara - dl Kusca Karol; dl deputat Marocico Ivan; dl Cernencu Dumitru, președinte UUR-filiala Tulcea; personalități ale ucrainenilor din Timișoara: dl prof. dr. ing. Decun Mihai, prof. Iulia Hrin Ardelean, prof. Vasile Ardelean, col. jurist Bilan Ivan și mulți alții. Nu au lipsit președinții organizațiilor locale ale UUR Timiș, Comitetul UUR Timiș și preoții parohiilor ortodoxe ucrainene din județul Timiș.

Ora 13,15 - intonarea imnurilor naționale ale României și Ucrainei.

Salutul de bun venit a fost adresat de dl Hleba Iura, președinte al UUR-filiala Timiș, cel care a moderat primele două părți ale evenimentului.

20 decembrie 2014, Timișoara sărbătorește 25 de ani de când a devenit primul oraș liber de comunism din România. Să nu uităm jertfa eroilor martiri timișoreni din decembrie 1989. Datorită curajului și sacrificiului lor, noi astăzi putem să ne manifestăm bucuria Nașterii lui Isus, fiecare pe limba lui.

În memoria celor plecați dintre noi s-a ținut un moment de reculegere.

Sărbătorirea a 200 de ani de la nașterea lui Taras Hryhorovyci Șev-

cenko s-a petrecut și în comunitatea ucraineană din Timișoara prin instalarea, în holul Casei de Cultură a Ucrainenilor, a bustului Marelui Cobzar.

Cel denumit „scriitor de geniu“ a fost fiu de țaran și a devenit stăpân al împărăției spiritului. A fost iobag și a ajuns colos în împărăția culturii umane.

El a fost nu numai un mare poet al poporului său, ci și un erou național al Ucrainei și al ucrainenilor.

Am invitat alături de mine pe dna Jaroslava Harteányi, pe dl subprefect și pe dl deputat pentru a dezveli bustul. În aplauzele asistenței, bustul a fost dezvelit, iar în acel moment, spiritul lui ne-a cuprins pe toți cei prezenți. În acordurile cântecului „Dumy moi“ interpretat

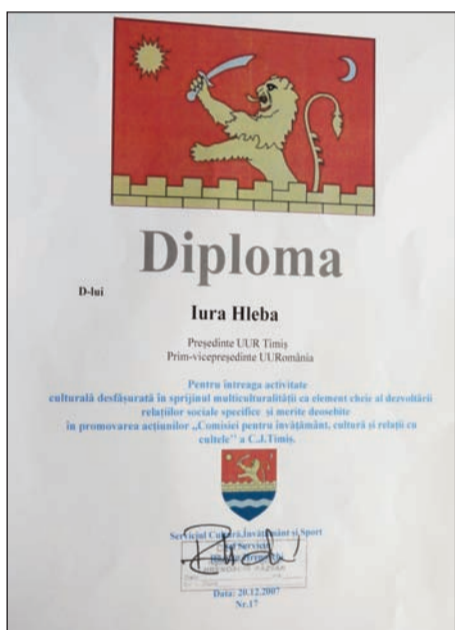
de corul „Șovkova trava“ din Lugoj, coordonat de dna Savana Albiciuc, s-au depus buchete de flori. Inimioasa noastră ucraineană, dna Anna Bereghi, a recitat o poezie a lui Șevcenko și a depus flori.

Despre viața și opera Marelui Cobzar au vorbit dna prof. Iulia Hrin Ardelean, dl inspector de limba ucraineană, prof. Cîmpeanu Ivan, și dl prof. universitar dr. Decun Mihai.

În cuvântările tuturor invitaților s-a evidențiat momentul istoric, realizările și buna colaborare cu instituțiile statului din Timișoara, dar și colaborarea cu celelalte etnii conlocuitoare pe aceste meleaguri.

Dna Jaroslava Harteányi a transmis mesajul Congresului Mondial al Ucrainenilor celor prezenți. De azi încolo, chipul lui Taras ne va veghea zi de zi la toate întâlnirile noastre.

În cadrul acestui eveniment, dl Hleba Iura, președinte al UUR-filiala Timiș, a fost decorat cu Medalia „Taras Șevcenko“, conferită de Congresul Mondial al Ucrainenilor. De asemenea, din partea președintelui ucrainenilor din Serbia, dlui

Comunitatea ucraineană din județul Timiș a îmbrăcat haine de sărbătoare.

În loc de zăpadă, soarele și-a făcut loc printre nori, prevestind o zi frumoasă.

20 decembrie 2014, zi istorică, scrisă cu litere de aur pe frontispiciul soclului ce susține bustul celui mai mare poet și pictor ucrainean - Taras Hryhorovyci Șevcenko.

Casa de Cultură a Ucrainenilor din Timișoara, ora 12,00 - încep să vină colindătorii, apoi spectatorii, după care sosesc invitații.

Sunt prezente carele de reportaj ale TVR1 și TVR3, Radio Timișoara în limba română și ucraineană.

Din Ungaria, dna Jaroslava Harteányi, deputat în Parlamentul Ungariei, președinte al EKU și primvicepreședinte al Congresului Mondial al Ucrainenilor, însoțită de o delegație a ucrainenilor din Budapesta; din Serbia, președintele Organizației Ucrainenilor, dl Sapun Iosif, de asemenea, însoțit de o delegație și colindători; din Ujhorod, Lviv - Ucraina, de asemenea, o de-

Hleba Iura i s-a decernat o Diplomă de Onoare, iar din partea Consiliului Județean Timiș, o frumoasă și binemeritată Diplomă.

Cuvântarea dlui deputat Ivan Marocico a încheiat prima parte a sărbătorii ucrainenilor din Timiș.

Bustul a fost realizat de artistul plastic - sculptorul Volodymyr Rymar din Kolomyia - Ucraina, căruia îi mulțumim pe această cale.

Slavă Ucrainei!

Materiale semnate de Iura HLEBA, președintele UUR-filiala Timiș

Cu o lungă istorie, demnă de admirat, Colegiul Național „Dragoș Vodă” din localitatea Sighetu Marmatei se face remarcat și anul acesta prin implicarea elevilor în ceea ce privește aniversarea liceului lor de suflet. Ca în fiecare an, ultima vineri din luna octombrie constituie un prilej de sărbătoare atât pentru profesori, cât și pentru copii.

Bucurându-se de un imens prestigiu pe plan local, dar și pe plan național, colegiul nostru prezintă un real motiv de mândrie. Tocmai din această cauză, noi, elevii, simțim nevoia să ducem tradiția cât mai departe.

După cum ne-am obișnuit, multiculturalismul reprezintă punctul de plecare pentru orice activitate desfășurată cu ocazia aniversării liceului. Dar, chiar și așa, an de an, încercăm să aducem ceva nou, care atrage atenția într-un mod plăcut.

Pentru Colegiul Național „Dragoș Vodă”, multiculturalismul înseamnă o modalitate de cunoaștere a datinilor, a gastronomiei, a portului fiecărei naționalități coexistente în cadrul liceului și nu numai. Punctul forte al acestei sărbători îl constituie implicarea și dorința de reușită a elevilor. Aceștia sunt nerăbdători să înfățișeze publicului ceea ce au pregătit într-un timp foarte scurt.

Pregătirile pentru un asemenea eveniment sunt intense încă de la prima repetiție. Vorbind din propria experiență, primele zile sunt întotdeauna cele mai grele. Însă, odată ce ne obișnuim unul cu celălalt, lucrurile încep să meargă ca pe roate.

Ca un obicei al colegiului, fiecare naționalitate pune în scenă un episod semnificativ pentru minoritatea din care face parte. Anul acesta, cinci etnii au vrut să fie aplaudate: românii, rromii, ungurii, grecii și ucrainenii.

Festivitatea a început cu o reprezentație din partea românilor, aceștia fiind majoritari în cadrul liceului. Ei au ales să ne încante cu câteva melodii populare, specifice zonei Maramureșului. Pe lângă muzică, aceștia și-au arătat și talentul în ceea ce privește dansul, reușind să-i atragă în horă pe cei prezenți atât profesori, cât și elevi. După terminarea scenetei, românii, îmbrăcați în haine tradiționale maramureșene s-au retras la standul lor, unde au adus de acasă mâncare specifică zonei.

Următorul moment reprezentativ l-au avut rromii. Ei au ales să ne amuze cu un moment care presupunea încoronarea unui nou rege al rromilor. Elevii implicați în acest spectacol au fost foarte bine instruiți, întrucât au izbutit să aducă zâmbetul pe buzele tuturor celor prezenți. Asemenea românilor, și aceștia au pregătit mâncare tradițională și s-au îmbrăcat în haine colorate și înflorate.

Cel de-al treilea moment din cadrul multiculturalismului liceului, l-am avut noi, ucrainenii. Deși suntem minoritari, am avut un rol esențial cu ocazia acestei sărbători. Lăsând modestia deoparte, țin să spun că am fost printre

Zilele școlii la Colegiul Național „Dragoș Vodă” din Sighetu Marmatei

cei mai buni. Anul acesta, spre deosebire de anii precedenți, interesul elevilor ucrainenii a crescut. Dacă anul trecut erau în jur de 15 persoane implicate, acum aproximativ 30 de suflete au contribuit la transmiterea unui frumos mesaj. Este esențial să adaug că nu doar ucrainenii s-au angajat în această reprezentație, ci și unii români. Acest fapt demonstrează, încă o dată, că frumusețea culturii noastre nu are limite. Din ce în ce mai multe persoane devin interesate de tradițiile noastre, de gastronomia noastră, dar în special de portul nostru popular, care s-a detașat considerabil.

Am ales să prezentăm un mic fragment din vasta noastră cultură, cunoscută de

marea majoritate. Șezătoarea ucraineană a început într-o cafenea improvizată în Sala festivă a Colegiului, când toți elevii implicați în activitatea ucrainenilor au început să cânte două dintre cele mai cunoscute melodii tradiționale. În timpul melodiilor, protagoniștii șezătorii au avut parte de prima lor întâlnire.

Momentul din cafenea s-a încheiat cu un dans specific ucrainean. Fetele, în număr de opt, s-au pregătit sufletește, având parte de o coregrafie complicată, dar bine pusă la

punct. Pe lângă cele opt fete care au dansat în mijlocul scenei, mai multe perechi, formate dintr-o fată și un băiat, au învățat pașii la fel de complicați, lucrând în echipă și punând multă dăruire în tot ceea ce înseamnă tradiție și obiceiuri.

Dansul s-a finalizat cu întrunirea celor două personaje principale, care au dorit „să fugă”, dar pe care i-am oprit pentru încă un dans, de data aceasta mai puțin complicat și mai energic.

Ulterior, aplauzele au răsunat în întreaga încăpere, spre fericirea noastră. Văzând încântarea de pe fețele elevilor prezenți, dar și a profesorilor, ne-am îndreptat spre standul nostru cu mâncare, urmărind și reprezentațiile celorlalte două naționalități care au mai rămas.

Masa noastră cu bucate a fost foarte bogată, și gustoasă, dat fiind faptul că, la sfârșitul evenimentului, toată mâncarea a fost consumată. Fiecare dintre noi am adus ceva specific gastronomiei ucrainene, de la mâncare gătită, sarmale,

până la cozonac, prăjituri și alte dulciuri. Cert este că mâncarea a fost extrem de bună, pentru că am auzit multe laude din partea tuturor.

Partea cea mai frumoasă și mai interesantă a momentului nostru a fost reprezentată de costu-

mul popular. Acesta a atras, de asemenea, nenumărate priviri, fiind foarte viu și colorat. De la cămășile albe, brodate la mâneci și la gât de către bunici și până la cizmele roșii, portul popular ucrainean a stârnit admirație în rândul celor de față.

Momentul nostru a fost succedat de cel al unгурilor. Aceștia, îmbrăcați în cămăși albe și fuste roșii, respectiv pantaloni negri, au ales să prezinte un episod din cultura maghiară, menit, la fel ca celelalte, să atragă numeroase aplauze.

Ultima etnie care s-a remarcat, a fost cea a grecilor. Grecii au avut parte de un moment mai scurt, dar care a captat atenția tuturor. Aceștia au decis să culmineze prin spargerea unor farfurii.

Ca în fiecare an, evenimentul s-a încheiat cu numeroase zâmbete, aplauze, dar în special cu satisfacția elevilor care au depus efort în realizarea lui. În pofida faptului că orarul nu le-a permis să se pregătească mai mult, aceștia au reușit să fie cei mai buni. Cu siguranță, în anii ce urmează, tot mai mulți vor dori să se implice în această activitate, nu pentru aplauze sau recunoaștere din partea celorlalți, ci pentru a transmite mai departe obiceiurile și tradițiile fiecărei culturi, dar mai cu seamă un mesaj important: deși trăiesc în România, minoritățile au un cuvânt de spus.

Pentru această minunată șansă de a pune în scenă o reprezentație de o asemenea amploare, mulțumirile noastre se îndreaptă către domnul director Ioan Berci, care a creat condiții în vederea realizării spectacolului de multiculturalism. De asemenea, vorbind în numele tuturor colegilor mei implicați în această activitate, țin să mulțumesc și profesorilor coordonatori: doamnei profesoare Daniela Andrașciuc, domnului dr. Gheorghe Andrașciuc și domnului dr. Flaviu Vida, fără de care această sărbătoare nu ar fi avut loc.

Colegiul Național „Dragoș Vodă” din Sighetu Marmatei demonstrează și acum că își merita laudele, iar nouă ne revine datoria să avem grijă ca acestea să nu dispară.

*Alexandra Maria ȘOFINETI,
elevă la Colegiul Național
„Dragoș-Vodă”, clasa a XII-a E*

Îmi pasă de alții!

În fiecare an, în timpul sărbătorilor de iarnă, unii dintre semenii noștri fac bucurii celor aflați în dificultate. Interesant este faptul că, de regulă, cei mai săritori sunt cei cu posibilități financiare nu chiar strălucite.

Cel mai mult se implică profesorii împreună cu elevii pe care-i educă. În general, elevii sunt tare grijulii cu cei aflați în necaz.

Așa se face că toate cadrele din comuna Dărmănești, împreună cu elevii, au organizat o acțiune de voluntariat în vederea încheierii unui parteneriat cu centrul de plasament „Amadeus” din Siret.

Fiecare copil din centru a primit un cadou de Crăciun care i-a adus un strop de fericire și i-a alinat suferințele.

Scopul acestui proiect a fost intensificarea legăturilor dintre partenerii actului cultural în perspectiva activității filantropice, cultivarea deprinderii normelor morale, creștine, stimularea întraajutorării în rândul elevilor și al cadrelor didactice, crearea premiselor de derulare a unor programe educaționale cu specific filantropic la nivelul comunității.

Inițiatorii proiectului sunt prof. Lucian Dimitriu, director-coordonator al școlilor din comuna Dărmănești, județul Suceava, împreună cu cadrele didactice din comună.

Echipa de proiect: prof. Lucian Dimitriu - director, prof. Marinela Mihai - consilier educativ, cadrele didactice de la toate școlile.

Primarul comunei Dărmănești, dl Dan Chidoveț, a asigurat transportul cadrelor didactice și

al elevilor la Siret în vederea distribuirii cadourilor.

Pregătirea pachetelor cu cadouri s-a realizat de către prof. Alina Muha și prof. Vasile Chidoveț.

Ce mai rămâne de adăugat? Cinste lor!

„Hristos se naște, slăviți-L!”

Având ca punct de pornire parteneriatul încheiat între Școala Gimnazială Măriței și Primăria comunei Dărmănești, în Măriței, s-a desfășurat un program artistic de colinde, cu ocazia sărbătorilor de iarnă.

Primăria comunei Dărmănești, primarul Dan Chidoveț, a asigurat transportul colindătorilor și sala în care s-a desfășurat spectacolul.

Au evoluat după cum urmează: grupul psaltic „Sf. Ioan cel Nou de la Suceava”, dirijor preotul Dan Constantin Magdalena. Din repertoriu au făcut parte „Colinde din Transnistria”, culese de surorile Osoianu, apoi „Colind bizantin” și co-

linde culese de Anton Pann.

Grupul de colindători de la Școala Gimnazială Călinești-Enache a fost pregătit de cadrele didactice Cecilia Lesențiu, Petru Ilincăi, Estera Policiuc, Adina Bujdei, Ionela Arganișciuc care au și colindat alături de elevi.

Trebuie subliniat faptul că toate colindele au fost în limba ucraineană, precum: „Во Вифлеємі нині новина”, „Добрий вечір”, „Небо і земля” și „Тиха ніч”.

Preotul paroh Mihai Cobziuc de la parohia Dărmănești, a interpretat câteva colinde, solo.

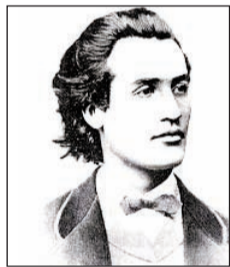
Grupul mixt de colindători de la școlile gimnaziale Măriței și Dărmănești, îndrumați de prof. Daniela Faraon, au prezentat o serie de colinde în limba română.

La spectacol au participat elevi, profesori și mulți locuitori, care i-au răsplătit cu aplauze.

Prin implicarea cadrelor didactice colindătorii au primit daruri.

Când oamenii se implică, se pot face acțiuni pline de învățăminte, iar în comuna Dărmănești, încă se mai găsesc astfel de oameni.

Kolea KURELIUK

Vreme neprielnică mersului la drum lung: ceață, umiditate crescută, destul de frig. Dar toate acestea au fost ignorate pentru că noi, delegația

SCLRB de la Rădăuți - Bucovina, formată din elevi de la Colegiul Național „E. Hurmuzachi” și cadre didactice ne îndreptam spre Cernăuți. Răspundeam astfel călduroasei invitații a prof. Vasile Bîcu, președintele Societății Culturale de Limba Românească „Mihai Eminescu” din regiunea Cernăuți. Cu amabilitatea-i cunoscută ne-a invitat să participăm la festivitățile prilejuite de sărbătorirea a 165 de ani de când „din țeava unui crin crescut pe pământul românesc a țâșnit spre soare Mihai Eminescu, voievodul limbii române”.

Manifestările au debutat cu depunerea de coroane și buchete de flori la bustul poetului din curtea casei lui Aron Pumnul, casă care va deveni în curând muzeul „Mihai Eminescu”. Aici tinerii de la Liceul „Ion Nistor” din Vicov au susținut un emoționat moment de poezie, repetat și la statuia poetului în parcul din centrul orașului Cernăuți.

Catedrala cu hramul „Pogorârea Sfântului Duh” a fost următorul popas. Aici un sobor de 24 de preoți, inclusiv Sfinția Sa Melchisedec, starețul mănăstirii Putna, a susținut un Te Deum.

La muzeul etnografic regional am vizitat o expoziție care cuprindea documente, aflate în arhiva regiunii Cernăuți, care priveau peri-

165 de la nașterea lui Mihai Eminescu

oada în care tânărul Mihai Eminescu s-a aflat la Cernăuți.

În prezența unui numeros public, format din studenți, elevi, profesori și alți intelectuali, la Biblioteca Regională din Cernăuți s-au desfășurat recitaluri de poezie din creația eminesciană, s-au lansat cărți și reviste scrise de autori de pe tot arealul românesc.

La sediul Societății „Mihai Eminescu” reprezentanți ai Liceului privat nr. 1 din Suceava (director prof. Dan Lohănel) au susținut un alt moment special prin prof. Ofelia-Florentina Duceș, care și-a prezentat două cărți, ieșite recent de sub tipar, în care a scris și despre opera eminesciană, prezentând și câteva păreri despre metodica acestei discipline. Printre altele, a spus: „Sunt onorată și fericită că astăzi s-a mai născut Eminescu o dată la Cernăuți”.

Expoziția de pictură a fraților Mark și Eduard Karpiuk, primul student la București, la arte plastice, iar al doilea încă elev la Colegiul de Meserii din Cernăuți, a reunit 24 de tablouri. Subiectele acestora sunt marea, peisaje românești, natură moartă. În prezentarea făcută, domnul Bîcu a spus, printre altele: „Acești tineri sunt un caz deosebit. Toți din familia Karpiuk, venită din Storojineț, s-au îndreptat spre școlile cu predare în limba română”. Iar Roman Istrati de la Radio AS a precizat: „Fiți fericiți că vă prezentați lucrările în sala în care-au expus

pictori de prestigiu din Bucovina istorică. Ne-ați încântat cu aceste lucrări... Vă prevăd un mare viitor”.

Un entuziasmant cuvânt a rostit și prof. Carmen Andronachi, director al CN „E. Hurmuzachi” din Rădăuți și președinte al SCLRB, din care am reținut: „Pentru prima dată ne aflăm la Cernăuți într-o asemenea zi deosebită... Prin tot ce facem căutăm să-i educăm pe copiii noștri să respecte și să iubească simțămintele noastre naționale... Picturile au o cromatică eminesciană și ne prezintă imaginea României”.

Ne-am obișnuit ca la toate manifestările culturale la care am participat la Cernăuți să vină și Excelența Sa, doamna Eleonora Moldovan, consulul general al României la Cernăuți. În cuvinte alese, emoționante, a salutat inițiativa organizării acestei manifestări, precum și delegația din România. Apoi a vorbit despre importanța evenimentului la care participăm: „Mă bucur foarte mult că românii din Cernăuți îl omagiază pe Eminescu cu contribuția deosebită a asociațiilor culturale din partea de nord a Bucovinei istorice, a arhivelor noastre naționale și cu participarea românilor din țara noastră”, a conchis doamna consul general.

Emoționant a fost și momentul în care domnul Roman Istrati a înmănat Diploma de Excelență unor personalități: domnului Popoiu, primarul orașului Siret (pentru sprijinul acordat activităților culturale), Vasile Bîcu (păstrarea și cultivarea senti-

mentului național, primind și un premiu în bani). Au mai primit diplome încă 12 personalități locale, printre care Ilie Popescu, Dumitru Covalciuc, Petru Grior, Maria Toacă și Elena Nandriș, primar la Mahala.

Și finalul a fost apoteotic. Întâi elevii unei școli de lângă Cernăuți au prezentat dramatizarea poemului „Luceafărul”. Au avut un decor de basm adevărat, cosmic, costume strălucitoare, interpretare de excepție, recitare de mari actori, reușind astfel să transmită emoții deosebite spectatorilor. Au urmat elevii rădăuțeni, care au prezentat poezii de Eminescu, cântece pe versurile poemului, cântăreții acompaniindu-se la chitară. Liniște adâncă în sală, spectatorii fredonând cântecele prezentate și punctând cu aplauze furtunoase. Și la ei declamarea a fost perfectă, interpretării trăind intens cele prezentate, așa zice că s-au contopit cu simțămintele poetului.

Toți participanții la această manifestare au primit câte un plic omagial, realizat special pentru acest eveniment, „Mihai Eminescu - 165 de ani”, iar pe plic era îndemnul, scris cu litere roșii: „Iubiți-l pe Eminescu!” Plicul a fost realizat de SCLRB în colaborare cu Clubul filatelic „Luca Arbure”. Mai multe plicuri au plecat în acea zi de la poșta din Cernăuți în cele patru zări ale României, găsindu-și un loc bine meritat în colecțiile unor filателиști de marcă din România.

Manifestările ar putea fi caracterizate în cuvintele: superb, emoționant, profund patriotic! Felicitări!

prof. Gheorghe DOLINSKI

Ziua Unirii Ucrainei

În baza decretului Președintelui Ucrainei, Petro Porosenko, nr. 948 din 22 decembrie 2014, în Ucraina și în celelalte țări unde trăiesc ucrainenii, la 22 ianuarie 2015, se va sărbători Ziua Unirii Ucrainei. Etnicii ucraineni din România vor celebra și ei această zi de mare însemnătate pentru poporul ucrainean.

Ambasada Ucrainei în România organizează Ziua Unirii Ucrainei, eveniment care va avea loc la sediul Centrului Cultural și de Informare din strada Jean Louis Calderon nr.68, sector 2 începând

cu ora 16.00, la care vor participa reprezentanții Uniunii Ucrainenilor din România (UUR) și ucrainenii din București.

Această sărbătoare dorește să evidențieze proclamarea Actului Unirii Republicii Populare Ucrainene cu Republica Populară Ucraineană de Vest ce a avut loc în anul 1919.

Evenimente deosebite s-au petrecut la 22 ianuarie 1919, în Piața Sofia din Kiev cu ocazia declarării Unirii. Aici, în prezența numerosului public s-a proclamat Unirea

celor două Republici Ucrainene.

Sărbătorirea Unirii Ucrainei are o deosebită însemnătate istorică și politică.

Poporul ucrainean despărțit sute de ani s-a eliberat de sub jugul străin în anul 1918. Partea Ucrainei de pe Nipru s-a eliberat de sub Imperiul țarist, iar Ucraina de Vest de sub Imperiul Austro-Ungar și s-au unit într-o țară unită - Ucraina.

În acest an, Ziua Unirii Ucrainei are o însemnătate și mai mare pentru ucrainenii din toată lumea, deoarece este prima dată când acest eveniment se va desfășura sub ocupația Republicii Autonome Crimeea și sub ocupația de către teroriștii proruși a unei părți din teritoriul răsăritean al Ucrainei, în regiunile Donețk și Luhansk.

Actul Unirii s-a datorat unor fapte istorice și aspirației poporului ucrainean la independență și unitate națională, el a demonstrat puterea și voința ucrainenilor de consolidare etnică și teritorială, stând mărturie autodeterminarea și formarea politică a națiunii.

Celebrarea Zilei Unirii Ucrainei simbolizează adâncă aspirație a poporului ucrainean pentru reînnoirea unității și reunirea tuturor teritoriilor temporar ocupate (După Comunicatul de presă al Ambasadei Ucrainei în România).

Ștefan BUCIUTA,
președintele UUR

Confruntări armate între cazacii zaporojeni și cazacii necrasoviți (1794-1813)

(Urmare din numărul anterior)

Condițiile bune de trai din zona Caterlez, bogată în pește, păsări, mistreți, stuf, papură ș.a. i-au determinat pe cazacii zaporojeni să se întoarcă iarăși în această zonă și să-i alunge pe cazacii necrasoviți, care au fost forțați să se mute în stanițele existente pe malul lacului Razelm (Sarichioi și Jurilovca) și în pădurile Babadagului - Slava Rusă, Slava Cercheză, Camen.

După o perioadă scurtă, nu se cunosc motivele, cazacii zaporojeni părăsesc Caterlezul și se mută la Dunavățul de Sus, unde în anul 1813, înființează „Sicea Transdunăreană” (după modelul Sicei Zaporojene), o tabără militară centrală care a ajuns să numere cca 10.000 de locuitori, organizată în 38 chișuri (tabere amplasate în zona Deltei Dunării care dispunea de peste 50.000 de ha teren agricol, insule, limanuri, păduri. Populația ucraineană a ajuns la 50.000 de persoane în Dobrogea de Nord și Delta Dunării, datorită emigranților care veneau din Ucraina, fiind subordonați Sicei Transdunărene.

Administrația turcă controla în permanență Sicea respectivă printr-un reprezentant care urmărea situația politică a acesteia, încasa tributul și solicita cazaci pentru a lupta împotriva armatei ruse sau pentru a înăbuși diverse răscoale din Imperiul Otoman.

Pe măsura extinderii granițelor Rusiei, ca urmare a războaielor ruso-turce și a presiunilor exercitate de cazacii ucraineni transdunăreni (nu mai târziu de anii 1814-1815), o parte dintre cazacii necrasoviți (ruși-lipoveni) s-a mutat pe litoralul mărilor Marmara și Egee, la Mainos și alte localități, iar o mică parte dintre ei (cca 100 de familii de ruși-lipoveni), potrivit Ucazului nr. 1483 din 25 iulie 1811 al împăratului Alexandru I al Rusiei (prin care se garanta aceluia care se întorc în Rusia privilegiile similare acordate de autoritățile turcești) s-a mutat în Basarabia, lângă Izmail.

După înființarea Sicei Transdunărene, ca urmare a Războiului Ruso-Turc din anii 1806-1812, prin pacea de la București încheiată la 16 mai 1812, Basarabia a fost deja încorporată Rusiei care a obținut și dreptul de circulație a navelor sale pe Dunăre.

Sultanul Mahmud al II-lea (1808-1839), cunoscând aversiunea cazacilor transdunăreni ucraineni față de Rusia, lasă în sarcina lor apărarea părții de nord a Dobrogei (teritoriile de la Isaccea până la Gurile Dunării, iar spre sud până la Babadag și lacul Razelm).

Campania militară a lui Napoleon Bonaparte în Rusia (1812) a determinat, în prima parte a războiului, retragerea trupelor rusești spre est, fapt care a facilitat multor dintre iobagii ucraineni și ruși să se refugieze în nord-estul Dobrogei, unde au fost primiți în sate locuite de ucraineni și lipoveni, precum și de ciobanii români veniți cu oile în Dobrogea, în anul 1810, din ținutul Făgărașului.

Nostalgia după locurile natale din Ucraina, precum și faptul că erau folosiți de turci atât în luptele împotriva trupelor rusești, cât și la reprimarea răscoalelor popoarelor din Macedonia (1812), Serbia (1815) și Grecia (1821) (care luptau pentru eliberarea de sub jugul Imperiului Otoman) l-au determinat pe hatmanul lor, Iosif Hladkyi, după ce în prealabil a convenit cu „Rada căzăcească ucraineană”, cu mare majoritate, să lupte alături de armata turcă împotriva trupelor rusești să ordone, pe neașteptate, la 18 mai 1812 (după ce a dus tratative secrete cu emisarii împăratului Rusiei, Nicolai I) părăsirea Sicei Transdunărene și trecerea cazacilor ucraineni transdunăreni pe partea stângă a Dunării, unde s-au alăturat armatei ruse care era în război cu Turcia (1828-1829).

Drept răzbunare, autoritățile turcești au distrus Sicea Transdunăreană de la Dunavățul de Sus, omorând cca 2000 de femei, copii și bătrâni ucraineni care s-au stabilit aici în perioada 1813-1828 și nu au reușit să fugă din calea trupelor turce.

După alte surse, autoritățile turce au obligat pe cei rămași în Sicea Transdunăreană (Dunavățul de Sus) să treacă pe partea stângă a Dunării în Basarabia, care aparținea Rusiei.

Autoritățile militare ruse au format din cazacii ucraineni transdunăreni, care li s-au alăturat, armata Azovului ce a fost strămutată în zona litoralului de nord al Mării Negre între orașele Berdeansk și Mariupol, unde au fost în proprietăți cu terenuri agricole.

Confruntările între cazacii transdunăreni ucraineni și cazacii necrasoviți ruși au durat cca 19 ani (1794-1813) deoarece după înființarea Sicei Transdunărene în anul 1813, cazacii necrasoviți au înființat la Sarichioi (situat pe malul lacului Razelm) centrul militar de care depindeau toți cazacii necrasoviți, care, după O. Prigarin, s-au stabilit în alte localități din Dobrogea. Acest centru militar a durat până în anul 1864 când s-a desființat. Ultimul ataman al cazacilor necrasoviți dobrogeni a fost Gonciar Osip (1796-1879) susținător activ al înființării Mitropoliei ruso-lipovene de la Fântâna Albă (Bucovina) și armatei otomane a cazacilor. A fost mare diplomat, în relații bune cu Înalta Poartă precum și cu alte state importante europene pe care le-a vizitat.

Din anul 1813, cazacii transdunăreni și cei necrasoviți erau folosiți în continuare de autoritățile turce la luptele împotriva trupelor rusești și înăbușirea războaielor din Macedonia, Serbia și Grecia și în alte zone ale Imperiului Otoman.

După desființarea Sicei Transdunărene în anul 1828, populația ucraineană rămasă s-a completat cu noi ucraineni iobagi și ruși care au fugit din Imperiul Țarist și s-au stabilit în Dobrogea, unde puteau să se bucure de o viață mai bună, precum și de libertatea cultelor.

Ca urmare a trecerii Dobrogei sub autoritatea statului român, în anul 1878, după Războiul Ruso-Turc din anii 1877-1878, atât ucrainenii, cât și rușii-lipoveni au trăit și trăiesc în aceste teritorii, bucurându-se de aceleași drepturi și obligații ca românii și alte etnii.

În acest an (2014), se împlinesc 201 ani de la înființarea Sicei Transdunărene în anul 1813 și 186 ani de la desființarea acesteia în anul 1828, ca urmare a trecerii cazacilor ucraineni transdunăreni de partea trupelor ruse, care erau în război cu trupele turce.

Spiritul de luptă al acestora pentru libertate și dreptate socială va dăinui pentru totdeauna în inimile ucrainenilor și rușilor-lipoveni care trăiesc în România, considerând Ucraina și, respectiv, Rusia ca a doua lor patrie din punct de vedere istoric al apartenenței lor la limba, cultura, tradițiile, obiceiurile țărilor lor de baștină.

Mihai POCORSCHI

Aritmetică țărănească

Câțiva pufniră în răs, dar se stăpâniră să nu râdă-n hohote.

— Vedeți, - spuse Vasyl Ivanovyci, auzind râsetele, - voi râdeți, dar habar n-aveți de ce râdeți. Eu însă știu că niciunul dintre voi nu-i în stare să rezolve problema!

— Așa e, vai de capu' nostru, - ziceau cei din față. — Noi avem carte puțină sau n-avem deloc: de unde să putem socoti atâta amar de numere!

Iar Ohrim le zicea celor de lângă el:

— Asta vine, să zicem, cam așa. Cât pământ ai tu, Mykyta? Un upruh, două? Ei, și io am cam tot atâta. Ne întâlnim noi, carevasăzică, și stăm de vorbă: ia să socotim noi cât pământ are boierul, că la al nostru ce dracu' să socotim? Tu zici: boierul are atâta pământ. Iar io zic: ba nu, are atâta! Tu zici: minți, pentru că are atâta, iar io zic: nu, tu minți! După aia, tu-ți înfiți ghearele în părul meu, io îți trag una peste ureche și s-a dus dracului toată aritmetica!.. Iar Hryțko trece și ne vede: pentru ce s-or fi bătând oamenii așa, nu cumva pentru patrie?

Toți izbucniră în hohote, nu se mai fereau.

Vasyl Ivanovyci se supără:

— Vorbește gura fără voi lucruri care n-au nicio legătură. V-am zis doar, - încercă el să-i facă să priceapă, - că în culegerea de probleme se scrie despre cineva numai așa, ca să avem ce socoti.

— Păi, asta zicem și noi, - îl întrerupse Ohrim. — Că dacă acasă nici dracu' n-are ce socoti, atunci hai să...

— Tpfu! - scuipe cu năduf Vasyl Ivanovyci. — Adă cartea-ncoa! - îi strigă el lui Antin și i-o smulse din mână. — Cărți vă trebuie vouă?.. La coada boilor e locul vostru! Acolo-i cartea voastră! - Vasyl Ivanovyci se răsuci și părăsi grupul de țărani.

Toți râdeau în hohote.

- Știți ce, Vasyl Ivanovyci! - strigă Ohrim în urma monopolistului. — Dacă ar fi să împărțim cele 90 de desetine ale dumneavoastră, cre' că

am reuși să le împărțim după aritmetica noastră, aia țărănească.

— Poate chiar că le-am împărți! - îi ținu hangul omul cel posomorât.

Vasyl Ivanovyci se opri brusc, de parcă-l trase cineva de pulpană, se întoarse, vru să spună ceva. Apoi scuipe și se îndreptă grăbit spre „monopolul“ lui.

— Iote cum strămbă din nas! Se vede treaba că nu prea-i place aritmetica țărănească! - ziceau oamenii râzând.

— Și de unde naiba l-a adus pe asta necuratu'? - ziceau alții. - Cum vede că se adună undeva doi-trei oameni, hop!, îl aduce acolo și pe el împielitatu', că vrei, că nu vrei! Nu ne-a lăsat să citim în tihnă. Păcat, că era o carte veselă!

Traducere din limba ucraineană
de Corneliu IROD

IANUAR - PRIMUL DAR DIN CALENDAR

În fiecare an, gândindu-ne cum să trecem cu piciorul drept, mai întâi, pragul
Noului An.

De Bobotează, dis-de-diminează,
la mânăstire bate toaca. Cuibărită
în suflete, bucuria mea o ascultă.
Fără cruțare, ducând pe câmpul zării lupta
cea dreaptă, crestele munților înzăpeziți.
Cu părere de Parkinson tremurată pe un
cupon, un pensionar semnează de primire
în fața poștaşului o promisiune
greu împlinită.

Pustietatea iernii peste lac: câteva copci
rămase fără pescari.
Cer ca de sticlă, „fundul de ochi“ nu simte
profunzimea gerului.
Pe strune de viscolniță, firele stâlpilor cântă
melodia naturii îmbrăcate în alb.
„Dragostea la zero grade“: sentiment
meteostabil de îngheț, cât de cât ...
Cineva, în iarna asta, a devenit dator
termoreglării temperaturii corpului său,
neachitând factura de întreținere
la căldură.

Buzele, două acuarele roșii, crăpate
de un penson numit limbă expusă
la o vântoasă cu ger.
Acoperișul nopții ninge pe podeaua unei case
pustii. Unde sunt „zăpezile de altădată“?
Peisaj marin - șiroind încă, anevoie, din mare
soarele răsare. Pe țarm, în hotel,
caloriferele duduie.

Șarpele-metrou nu hibernează. Trece punctu-
al prin toată splendoarea traseului său
de la subsolurile Capitalei.

Nici solzi nu disting, nici „oase de maniere“.
În galantar, au doar cod ... congelat!

Însingurare. După Bucureștiul feeric inundat
de lumină, o scurtă pană de curent electric.

Plimbarea de plăcere, cu o sanie trasă de cai,
o conduce sejurul la munte.

Țurturele - văpaia lui sub clarul lunii;
rece sub streășină.

La fereastra unui vagon de tramvai răsare
o gură de copil, topind floricele de gheață.

Viscol, nu glumă; obloanele cabanei se ceartă
între ele.

Viile, în toiu iernii: schițate violine,
violoncele, chitare pe sârme ...

Care-i cuantumul ajutorului de șomaj,
acordat fulgerelor pe timpul iernii?

„Gura sobei“: cavitate ce se hrănește
cu misterul de-a mastica povești.

Sacrilegiu amuzant, reverență ratată - un
copil somat să nu mai ronțăie

țurțuri de gheață!
Ici, colo, putem vedea telefoane mobile
purtând aura cețoasă a unor respirații forțate
de temperatura rece de-afară.

Chiciură peste arboretul tânăr; brusc mi se
face dor de o țuică bătrână.

Fular de lână, mucios pe la nas„Pui de
om“ - zice omul de zăpadă.

Viscolul rural s-a speriat, apoi s-a liniștit
văzând venind armata.

Traseul unui flirt, parțial ascuns: urme de
paparazzi pe zăpadă.

În trecutul noiembrie am votat schimbarea -
acum au înghețat izvoarele remușcării.

Ascultăm scârțâitul patinelor într-un fel și
susurul izvoarelor altfel.

Iată o lună glaciară! În plin ianuarie aceasta
pictează crengile copacilor pe zăpadă.

Reci mâinile. Mănușile și fularul-n cuier se
contemplă. Ce au să spună văzând pe zăpadă
urma pașilor mei?

.....

Și mâine va fi o zi
Cu zori trandafirii,
Cu zăpezi plumbuite

De noi taxe impuse,
Împotriva poluării aerului...
Fraierului!

Vânt ce bate - întreabă-l
Ce „creangă uscată“ ar urma
Să cadă din „guvernarea“ lui ianuar.

.....

.....

.....

.....

Mihai MATEICIUC

Noul An

A apărut și Noul An dorit
Cu chiciură și cu zăpezi albastre,
E atractiv, superb, e strălucit,
E tânăr ca și inimile noastre.

A apărut cu sanie de-argint,
Trasă de cai frumoși ca luna plină,
De-aceea-alerg ca primul să-l colind,
Să-mi dea-mplinire, liniște, lumină.

Cu el pornesc ca orice om la drum,
Al cărui capăt nici nu se zărește,
Poate voi trece prin furtuni, prin fum,
Prin încercări ce nu le prevestește.

Cu el încerc să merg către ceva,
Către un vis sau poate către două,
Pentru-a găsi norocul undeva,
În casă strălucită-n casa nouă...

Să ne-așezăm în casă ca de vis,
Cu multe flori, de-naltă gingășie,
De care încă-n lume nu s-a scris
De nici o mână sau tipografie.

Acolo să rămân cu Noul An,
Ce-ncet se scurge și dispăre,
C-așa e soarta lui de diafan,
Să treacă ca și razele de soare.

Dar ce nu trece eu mă-ntreb mereu
În viața-aceasta scurtă și subțire,
Cu ani ce vin, cu-ncetul trec și eu
Ca să devin o simplă amintire...

Și totuși Noul An ce trece-ușor,
Eu îl sărbătoresc cu feerie,
Simt mai tot timpul că-i rămân dator,
De-a-i scrie-odată-n viață-o simfonie.

Mihai VOLOȘCIUC

Discursul președintelui Petro Porosenko în cadrul conferinței de presă susținute la 29 decembrie 2014

Se încheie anul 2014. Un an, fără îndoială, uluitor și cel mai complicat din ultimii 70 de ani de după 1945. Cel mai complicat pentru țara mea, pentru Ucraina. Cel mai complicat pentru Europa și pentru întreaga lume. Lumea a devenit mai puțin sigură, mai puțin predictibilă. A fost demolat sistemul global de securitate postbelic, care nu mai funcționează astăzi.

Eu nu sunt de acord cu opinia că lumea a devenit bipolară. Lumea rămâne civilizată și faptul că ea s-a unit în jurul Ucrainei, că a demonstrat o unitate și solidaritate extrem de solide cu Ucraina arată că avem motive serioase de optimism.

Într-adevăr, provocările și riscurile care au amenințat Ucraina chiar de la începutul anului 2014 au impresionat puternic. Este ceva nemai-întâlnit. La 16 ianuarie țara a fost transformată, într-o clipă, în dictatură, într-un stat totalitar. Țara a cărei independență a picat din cer, fără vărsare de sânge, în 1991, a trebuit să plătească un preț extrem de mare pentru a doua naștere a independenței sale, în februarie 2014, când o sută dintre cei mai buni băieți și fete, indiferent de naționalitate și indiferent de țara căreia au aparținut, și-au jertfit viața pentru nașterea unei noi țări, unui nou popor. Țară, a cărei suveranitate era amenințată prin atragerea ei în Uniunea vamală ceea ce unora li se părea un fapt inevitabil. Țară care, în martie, era amenințată de atentat la integritatea ei teritorială după anexarea Crimeei. Țară în care, la mijlocul anului, a început o agresiune armată directă din partea statului vecin. Țară în care, în urma unei politici financiare absurde și ireponsabile, a fost distrusă, încă de la începutul anului, baza economică.

Aceasta este o listă lungă de riscuri și pericole cu care Ucraina s-a confruntat poate pentru prima dată. De facto, acționa o comisie de lichidare a Forțelor Armate ale Ucrainei, a structurilor de securitate, a Ministerului de Interne etc.

Cu toate acestea, sunt mândru că Ucraina a supraviețuit în acest an. Noi nu am rezistat doar, ci am găsit o ripostă demnă la toate aceste provocări.

Nimeni nu se aștepta ca, în condiții de război, poporul ucrainean să fie atât de organizat, atât de responsabil, încât să poată organiza cele mai corecte alegeri prezidențiale din Ucraina. Imediat după alegeri, a fost demarată pregătirea pentru semnarea Acordului de Asociere cu UE, eveniment ce s-a realizat la Bruxelles, la 27 iunie.

Chiar din primele zile, au fost luate măsuri fără precedent pentru consolidarea capacității de apărare a statului nostru. La început, structura organizatorică nu a fost pregătită pentru aceasta, nu existau nici bani. Dar spiritul de luptă, mișcarea fără precedent de voluntari au dezmințit zicala tradițională cu care erau asociați ucrainenii: „nu mă bag, nu mă amestec“.

Peste 80% dintre ucrainenii au luat parte, într-o formă sau alta, la mișcarea de voluntari. Iar toate acestea s-au petrecut într-o țară în care cu câțiva ani în urmă, doar 13% dintre locuitorii declarau că sunt gata să-și apere Patria cu arma în mână.

În primele momente, aportul voluntarilor la apărarea Ucrainei, a suveranității și integrității ei teritoriale a fost hotărâtor. În depozitele Forțelor

Armate nu au fost provizii de hrană, și efecte militare.

Forțele Armate ucrainene au respins primul atac al dușmanului cu arme de infanterie în mână pe fondul entuziasmului unui număr de 6 mii de militari dispersați pe tot frontul. Dar, numai în câteva luni, Ucraina și-a creat una dintre cele mai eficiente armate de pe continent astfel încât primim deja vizite de documentare cu privire la experiența noastră, la operațiunile și tehnologiile de luptă într-un război hibrid.

În 7-8 luni, am reușit să mobilizăm un sprijin internațional nemaipomenit.

Pentru prima dată în istorie, la 16 septembrie, Acordul de Asociere a fost ratificat concomitent de Parlamentul European la Strasbourg și de Rada Supremă a Ucrainei. În ambele foruri a existat majoritatea constituțională ceea ce constituie o dovadă clară a nivelului de susținere de care se bucură Ucraina astăzi.

La 26 octombrie, au avut loc, în condiții complexe și cu multe riscuri, alegeri parlamentare. Mulți m-au condamnat pentru decizia mea de a dizolva Parlamentul și de a anunța alegeri parlamentare anticipate. Viața a demonstrat că acest pas a fost unul deosebit de corect și echilibrat. Acum nu mai avem în Parlament a cincea coloană a agresorului, nu-i mai avem pe trădătorii comuniști, nu mai avem Partidul Regiunilor și sper că avem o coaliție proeuropeană solidă capabilă să-și asume responsabilități în aceste vremuri complicate.

Aș vrea să mă opresc în mod special asupra Legii lustrăției care a devenit și ea un hotărâre care arată schimbările fundamentale care trebuie să aibă loc în țară.

Un fapt pozitiv al finalului de an este eliberarea a 150 de prizonieri. Atrag atenția Dvs. asupra faptului că aceasta nu a fost o simplă eliberare a prizonierilor care s-a produs treptat. Pe acești prizonieri nu au vrut să-i elibereze timp de jumătate de an. Mulți dintre ei erau condamnați la moarte prin împușcare. Aceștia făceau parte din batalioanele de voluntari, din Garda Națională, iar separatiștii refuzau luni întregi să-i elibereze. Și numai datorită unor eforturi extraordinare, cei 150 de luptători ucraineni au putut întâmpina Anul Nou în familie. Mă bucur foarte mult.

A fost eliberată localitatea Cionhar unde trupele de frontieră au înaintat și au ocupat pozițiile eliberând complet teritoriul regiunii Herson.

Dar sarcinile care ne stau în față nu sunt mai puțin complexe. Le vom putea realiza numai dacă vom da dovadă de unitate și responsabilitate.

Cea mai importantă sarcină este realizarea reformelor și crearea condițiilor pentru creștere economică în 2016. În momentul de față avem datoria să stabilizăm economia, să lansăm reformele care vor asigura o poziție absolut nouă privind climatul investițional, să facem pași hotărâți în ceea ce privește asigurarea supremației legii, să realizăm reforma judiciară și să acționăm eficient în combaterea corupției. Toate acestea ne vor ajuta să convertim nivelul ridicat de prestigiu în plan internațional de care se bucură Ucraina în investiții străine directe. Iar de ele avem astăzi nevoie ca de aer.

Este extrem de important ca la summitul din

Riga, din mai 2015, Ucraina să obțină adoptarea hotărârii privind regimul fără vize. Toate componentele necesare pentru acest demers există. Ucrainenii trebuie, în sfârșit, să călătorească fără vize în Europa.

Este important ca pe baza Planului de pace, a înțelegerilor de la Minsk să transformăm armistițiul fragil existent astăzi în estul Ucrainei într-o pace stabilă și durabilă. Să repunem teritoriile temporar ocupate sub controlul puterii ucrainene. Să restabilim pe aceste teritorii suveranitatea ucraineană. Subliniez încă o dată: putem realiza aceste obiective numai pe baza Protocolului de la Minsk care cuprinde toate condițiile necesare pentru realizarea lor. Oprirea focului, eliberarea imediată a tuturor prizonierilor căci numărul lor nu se reduce doar la acești 150. Și grupul care a fost creat și din care face parte inclusiv Serviciul de Securitate al Ucrainei va continua să acționeze în direcția căutării prizonierilor pe teritoriile ocupate. Primii patru au fost aduși. Și aceasta se va realiza nu în regim de schimb, ci prin aducerea tinerilor noștri acasă.

Condiția-cheie a Protocolului de la Minsk, care va aduce foarte repede pacea în țara noastră, este foarte simplă: securizarea frontierelor și scoaterea trupelor străine de pe teritoriul nostru. Imediat ce trupele vor fi scoase, nu va mai exista niciun conflict. Căci el nu există. El este inventat. Și primii pași pe teritoriile eliberate constituie o confirmare clară în acest sens. Mergeți la Sloviansk, Kramatorsk, Lysyceansk, Severo-donețk, Mariupol să vedeți cum se restabilește puterea ucraineană pe teritoriile eliberate. Aceasta va fi încă o confirmare a faptului că acest conflict a fost adus în țara noastră din afară și toți aceia care l-au adus, ocupanți și agresori, trebuie să plece din țara noastră.

Evident, că acest lucru necesită o coordonare internațională serioasă. Și efortul depus în 2014 de puterea ucraineană, de Ministerul de Externe și de președintele Ucrainei trebuie să continue și în 2015. Anul meu diplomatic va începe la 15 ianuarie la Astana unde va avea loc întâlnirea în „format normand“. În prezent, miniștrii de externe ai țărilor care fac parte din „formatul normand“ au primit sarcina să pregătească ordinea de zi și proiectele de hotărâri pentru acest summit.

În afară de aceasta, o provocare extrem de serioasă rămâne lupta împotriva corupției. Imediat după sărbători, înainte de 8-10 ianuarie mă voi întâlni cu cele trei troici numite recent din partea Președintelui, Guvernului și Parlamentului pentru desemnarea conducerii Biroului anticorupție. Câțiva candidați potențiali îmi dau motive serioase de optimism. Toate problemele legate de corupție vor fi trimise Biroului anticorupție. Folosind experiența internațională se vor face pași care vor arăta că în Ucraina nu vor mai fi oameni cu imunitate împotriva corupției. Cred că, în sfârșit, vom putea da dovadă de eficiență mare în acest sens.

Dragi prieteni,

Avem în față o muncă imensă. S-a făcut deja mult. Ceea ce ne trebuie în mod imperios este păstrarea unității și a responsabilității. Sunt convins că vom reuși.

Pagină realizată de Ion ROBCIUC

UCRAINA - mai aproape